1893 — 1973
80
років
Служби Народові

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
(201) 434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
(212) BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 14. ВІВТОРОК, 23-го СІЧНЯ 1973 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, JANUARY 23, 1973 No. 14. VOL. LXXX.

ЗАВЕРШЕНО ЧЕРГОВИЙ ЕТАП ВСТАНОВЛЕННЯ ЦЕНТРУ УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ В ГАРВАРДІ; ЗБІРКА ФОНДІВ ПЕРЕСТУПИЛА 1,800,000.00 ДОЛЯРІВ ПОТРІБНИХ НА ВСТАНОВЛЕННЯ ТРЬОХ КАТЕДР І ЗАПОЧАТКОВАНО ЗБІРКУ НА ВСТАНОВЛЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ, ДЛЯ ЯКОГО ВЖЕ ПРИЗНАЧЕНО ОКРЕМИЙ БУДИНОК; ГАРВАРДСЬКІ ВЛАСТІ ЗАХОПЛЕНІ УКРАЇНСЬКОЮ ГРОМАДОЮ, ЗАПЕВНЯЮТЬ ПОВНУ СПІВПРАЦЮ.

ВСТАНОВЛЕННЯ ТРЕТЬОЇ КАТЕДРИ УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ В ГАРВАРДІ ВЖЕ ДОКОНАНИЙ ФАКТ

Кембридж, Масс. — Встановлення третої катедри українських студій в престижевому Гарвардському університеті стало доконаним фактом на передодні 55-их роковин проголошення державної суверенности Української Народної Республіки, як уже 10-го січня ц. р. представники Головної Екзекутиви Фонду Катедр Українознавства з її президентом мгр. Степаном Хемичем та головою Гарвардського Комітету Українських Студій проф. д-ром Омеляном Пріцаком передали деканові факультету гуманістичних наук проф. д-рові Джонові Т. Данлопові потрібну ще на встановлення третьої катедри суму 420,000.00 долярів і як у п'ятницю, 19-го січня, президент Гарварду д-р Дерек Картіс Бок в одногодинній зустрічі з цими репрезентантами офіціяльно потвердив згоду Гарвардських властей на встановлення трьох катедр українських студій (історії, літератури і мовознавства) та на майбутнє встановлення Науково - Дослідчого Інституту цих студій, що разом з катедрами і бібліотекою становитиме Центр Українських Студій, найбільшу то́го роду установу не тільки в Гарварді, але в будь-якому іншому американському чи канадському університеті. Після цих вступних домовлень з властями Гарварду, на найближчі дні заплянована офіціяльна їх зустріч в бюрі президента Бока, під час якої він вручить президентові ФКУ мгрові Степанові Хемичеві офіціяльний документ Гарварду із потвердженням встановлення трьох катедр та згодою Гарварду на встановлення Науково - Дослідного Інституту, для якого власті Гарварду вже призначили окремий будинок в осередку гарвардської посілости. Крім цього, президент Бок заповів, що при кінці березня або з початком квітня він плянує запросити около 100 гостей-українців: представників ФКУ, меценатів ФКУ та репрезентантів українських громадських установ, щоб поінформувати їх про гарвардські пляни українських студій та висловити їм подяку і признання за їх подивугідну підтримку для розвитку цієї важливої ділянки студій.

Публічний захист першої дисертації

На час цієї зустрічі та як частину її програми передбачається захист першої в Гарварді докторської дисертації з українських студій, яку написав докторант цих студій Орест Субтельний на тему: „Відносини гетьмана Пилипа Орлика з татарами і турками в рр. 1710-1742". Дисертація базована на неопублікованому щоденнику гетьмана Орлика, що зберігається в архіві французького міністерства закордонних справ, та на основі інших архівів Франції, Польщі і Австрії відносно документального турецько - татарського матеріялу. Дисертація написана під керівництвом проф. д-ра Омеляна Пріцака, проф. д-ра Олександра Оглоблина та проф. д-ра Едварда Кінана, автора відомої праці про листування царя Івана Грозного з князем Курбським. Офіційним опонентом під час захисту дисертації, що відбудеться в приявності президента Бока та інших репрезентантів Гарварду, буде

(Закінчення на стор. 7-ій)

УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ГАРВАРДІ

На встановлення трьох катедр було потрібно	$1,800,000.00
Раніше зібрано	$1,785,139.71
Останньо вплинуло	$ 35,036.00
На встановлення третьої катедри ще потрібно	$0,000,000.00
НА ФОНД НАУКОВО - ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ ЗАЛИШАЄТЬСЯ	$ 20,175.71

Більші пожертви зложили:

по 1,000.00 дол.: Еверетт Л. Ґарднер молодший (Морріставн, Н. Дж.), д-р Василь Жовнірович (Рачестер), Надія й Андрій Міштук (власники сезонового готелю „Сейнт Джеймс" в Атлантік Ситі, Н. Дж.), М. М. кол. Український Січовий Стрілець (Торонто, Канада), д-р Софія й інж. Олександер Негребецькі (Бруклин, Н. Й.);

650.00 дол.: Іван Момот (Честер, Па.);

по 500.00 дол.: Галина і Володимир Балабан в пам'ять батька сл. п. Івана Бзовського (Спарровбуш, Н. Й.), д-р Володимир Занків (Джерзі Ситі), д-р Анатоль Литваківський (Чикаґо), Меланія Маркевич (Ню Йорк), Богдан Михайлович (Чикаґо), Іван Назаркевич (Ню Йорк), Валентина й Еміль Прозен в пам'ять покійного Блаженнішого Архиєпископа і Митрополита Української Православної Церкви в ЗСА Іоана Теодоровича (Бала - Синвид, Па.), Іван і Омелян Різник (Фріголд, Н. Дж.), Василь Ростун (Чикаґо), д-р Олександер В. Черник (Філядельфія);

375.00 дол.: Зеновій Юрків (Пассейк, Н. Дж.);

по 300.00 дол.: Євгенія і д-р Володимир Іванович (Севен Гілс, Огайо), д-р Юрій Л. Карапінка (Піскатавей, Н. Дж.), Михайло Марків в пам'ять покійної дружини Анни Марків (Батлер, Па);

по 250.00 дол.: Володимира і Роман Василишини-Гармаші (Філядельфія), п-во Й. і О. Городецькі (Кендал Парк, Н. Дж.), Наталія і д-р Роман Кравчук (Ню-

(Закінчення на стор. 8-ій)

ПОДЯКА УКРАЇНСЬКОМУ ГРОМАДЯНСТВУ

У час, коли різні національні трагедії, зокрема важкі переслідування наших братів і сестер і посилене плянове омосковлення на Рідних Землях, наповнюють наші серця болем і скорботою, ми щасливі і горді, що можемо у 55-ті роковини проголошення незалежности Української Народної Республіки привітати Вас і поділитися з Вами великим всенародним досягненням.

Ваша небувала, повна ентузіязму і подивугідна жертвенність доконала чуда. Спільний нам усім задум, який ще п'ять років тому здавався далекою і майже неосяжною мрією, став дійсністю. ВІД НИНІ НАЗАВЖДИ В ГАРВАРДСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ЗАІСНУВАЛИ ТРИ УКРАЇНОЗНАВЧІ КАТЕДРИ: КАТЕДРА ІСТОРІЇ УКРАЇНИ„ КАТЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ І КАТЕДРА УКРАЇНСЬКОГО МОВОЗНАВСТВА.

Як вияв свого признання і подиву для такого велетенського осягу — Гарвардський Університет передав для кращого розвитку українознавчих студій окремий будинок у престижевій частині своєї посілости і погодився в найближчому часі офіційно проголосити, щойно завершене сплачення договірної суми (endowment) 1,800,000.00 дол. на постійне утримання трьох названих катедр (себто 600,000.00 дол. за кожну з них) і встановлення Науково-Дослідного Інституту Українознавства. Вивінування цього Інституту основним капіталом (endowment-ом) в сумі двох мільйонів долярів, з якої — подібно як і у випадку фундації названих катедр — лише відсотки (прибуток з капіталу) будуть ужиті на оплачення і забезпечення постійної праці Інституту, буде завершене при Божій і Вашій щедрій допомозі у двістіріччя проголошення Американської Незалежности, яке припадає на 1976-ий рік.

Радіючи з Вами цією великою новиною, ми, Головна Екзекутива Фонду Катедр Українознавства (ФКУ), Наукова Рада Катедр Українознавства і Управа Союзу Українських Студентських Товариств Америки (СУСТА) — складаємо цісю дорогою нашу сердечну подяку всім Вам, меценатам, добродіям і жертводавцям ФКУ та проводам усіх українських Церков і громадських організацій за жертвенність, допомогу і виявлене зрозуміння для цього Великого Діла.

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА

НАУКОВА РАДА КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА

УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТСЬКИХ ТОВАРИСТВ АМЕРИКИ

Кембридж, Масс. - Ню Йорк, Н.Й.,
22-го січня 1973

ЗБІРКА НА УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ГАРВАРДІ НЕ МАЄ СОБІ РІВНОЇ

Ню Йорк. — У цьому числі „Свободи", щодо дня точно п'ять років від того часу, як власті Гарвардського університету у 50-річчя проголошення державної незалежности Української Народної Республіки формально погодилися на встановлення першої катедри українських студій в цьому престижевому університеті за фундацію в сумі $600,000 із згодою, що вони встановлять ще дві дальші катедри за фундацію в таких самих сумах, якщо вони будуть здепоновані до п'яти років. Сьогодні, п'ять років пізніше, і одне і друге є дійсністю: українська громада склала потрібні фонди, власті Гарварду виконали своє зобов'язання. Збіркова акція на встановлення трьох катедр українських студій в Гарварді є найбільшим збірковим подвигом в історії українців в Америці. Говорять про це збіркові цифри хоч би тільки останніх місяців і тижнів. Як у „Свободі" започатковано в половині жовтня 1972 р. „рахунок вниз" збіркової акції, Фонд Катедр Українознавства мав тоді до розпорядження суму $1,239,574.00, а що на встановлення трьох катедр потрібно було $1,800,000.00, отже на встановлення третьої з черги катедри тоді, в половині жовтня 1972 р., було потрібно ще $560,246.00. До 1-го грудня 1972 р. зібрано $205,286.00, отже до повної суми треба було ще зібрати $354,960.00. Сьогодні це вже належить до минулого, бо зібрано не тільки цю потрібну суму, але ще і надвишку, яку призначено вже на вивінування Науково-Дослідного Інституту, що разом з бібліотекою мають завершити встановлення Центру Українських Студій в тому престижевому американському університеті. Не тільки ентузіясти з Фонду Катедр Українознавства, місцеві репрезентанти ФКУ та збірщики, але і вся українська громада, як в Америці так і в світі має оправдані причини, щоб пишатися цим своїм безприкладним в історії збірковим подвигом, тим більше, що в цій акції найбільш активну участь взяла молодь, видвигнувши і саму ідею таких студій.

„СОЛОВЕЙКИ" В ЛМКЛЮБІ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — У п'ятницю 26-го січня о 8-й г. вечора в горішній залі Літературно-Мистецького Клюбу при 2-гій еню в Ню Йорку відбудеться концерт відомого з виступів у Америці й Канаді дівочого тріо Осередку СУМА у Філядельфії „Соловейки", під диригуванням проф. Зої Маркович. До тріо входять: Леся Леськів, Маріянна Мечник, Мирося Новаківська. В репертуарі — народні пісні, на слова Лесі Українки, пісні січових стрільців, УПА та ліричні композиторські пісні. Акомпаніює професор УМІ Зоя Маркович.

СТОЇМО НА ПОРОЗІ НОВОЇ ЕРИ МИРУ — ЗАЯВИВ ПРЕЗИДЕНТ РИЧАРД М. НІКСОН ПІД ЧАС ІНАВҐУРАЦІЙНИХ УРОЧИСТОСТЕЙ

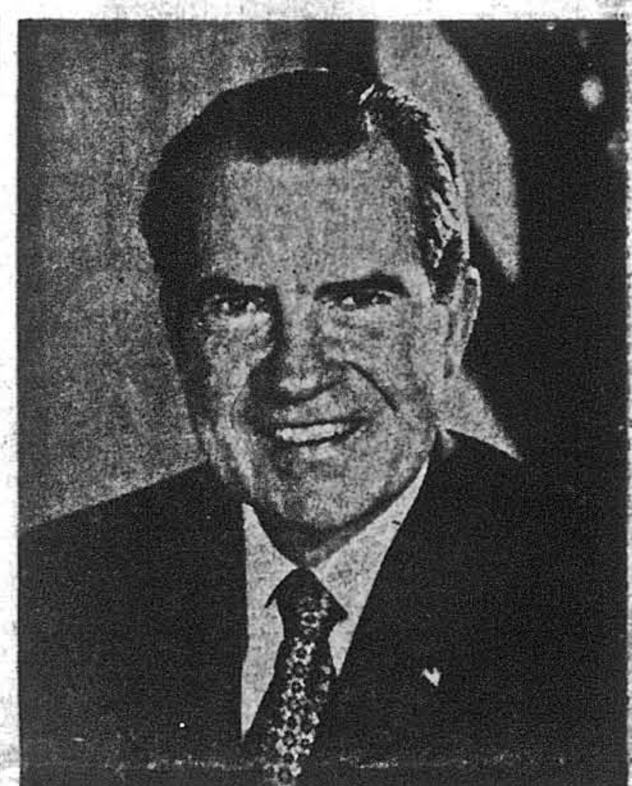
Вашинґтон. — Промовляючи під час імпозантних інавґураційних урочистостей, що відбулися у Вашинґтоні в суботу 20 січня ц. р., впроваджений на другу каденцію урядування в Білому Домі президент Ричард М. Ніксон, присвятив головну увагу проблемам недалекого за його словами миру. Стверджуючи, що стоїмо на порозі нової ери миру, і що найдовша в історії З'єднаних Стейтів Америки війна зближається до свого закінчення, Президент звернувся до американської нації і до її союзників із закликом проявити якнайбільше самодопомоги в розвитку своїх країн. Закордоном — казав през. Ніксон — перехід від старої політики до нової не був відмовою від нашої відповідальности але ж вибором кращого шляху до миру. В той же час вдома, перехід від старої політики до нової не буде відступом від нашої відповідальности, але кращим шляхом до прогресу. Так же само, як ми шануємо право кожної нації визначувати й формувати своє власне майбутнє, ми визнаємо відповідальність кожної нації в забезпечуванні свого власного майбутнього. Як роля Америки є доконечною для зберігання світового миру, так же само доконче потрібною є роля кожної нації у зберіганні її власного миру. В дальшому своєї інавґураційної промови, Президент присвятив увагу соціяльній програмі федерального уряду, заявляючи, що Уряд мусить навчитися брати менше від народу, так, щоб приналежні до нього люди могли більше робити й діяти для себе самих і щоб кожен із громадян у своєму власному житті не чекав на те, що зробить Уряд, але ж запитував себе самого, що я сам можу зробити для себе. В заключних уступах своєї промови Президент закликав американську націю бути гордою на те, що вона давала й дає більше свободи і достатку як будь-яка інша нація в історії людства і висловив свою віру в те, що творена тепер будова миру триватиме не тільки для нашого часу, але і для майбутніх поколінь. Закінчив свою промову Президент закликом об'єднатися у змаганні вчинити найближчих чотири роки найкращими роками в історії Америки, щоб американська нація у своє 200-річчя була завжди такою молодою й живучою, як на початку свого існування і щоб вона й далі була світичем надії для всього світу.

Інавґурація президента Ричарда М. Ніксона і віцепрезидента Спіро Еґню на чергову чотирирічну каденцію, стягнула до американської столиці десятки тисяч політичних, громадських і церковних діячів, які прибули до Вашинґтону, щоб взяти участь в інавґураційних торжествах, які фактично почалися в четвер 17 січня і закінчилися в ранніх годинах 21 січня. Згідно з американською традицією, президентська інавґурація належить до важливих подій з двох засадничих причин. Поперше, з моментом інавґурації Президент і Віце-президент формально починають своє урядування, а подруге, — головною точкою інавґурації є промова Президента, в якій він звичайно з'ясовує напрямні своєї політики та свою програму діяльности на найближчі чотири роки. Такий характер мала також і цьогорічна інавґурація президента Ніксона. Інавґураційна церемонія відбулася біля Капітолю у полудневих годинах. Понад 20 000 осіб, в тому члени Конґресу, Найвищого Суду, Адміністрації, дипломатичного корпусу, церковні достойники, заповнили спеціяльно збудовану трибуну. Президент і Віцепрезидент зі своїми родинами прибули до Капітолю в полудне і зараз після того відбулася їх формальна інавґурація. Найперше присягу склав віце-президент С. Еґню, а після нього президент Ніксон. Церемонію переводив голова Найвищого Суду, головний суддя Ворен Е. Берґер. Інавґураційною церемонією проводив сенатор Марлов В. Кук. Молитви провели представники християнських Церков: протестантських, православної та католицької і представник юдаїстичного віровизнання. Церемонія закінчилася відспіванням національного гимну, після чого Президент і Віце-президент були гістьми Конґресу. В дальшій програмі святкувань була парада здовж Пенсильванійської вулиці, якій приглядалися тисячі людей.

Провідною темою інавґураційної паради було відоме вже гасло „Дух 76-го року", що стосується недалеких святкувань 200-річчя утворення ЗСА. В параді прийняли участь групи з усіх американських стейтів, військові частини тощо. Президент Ніксон з найближчим оточенням приглядався параді з трибуни біля Лафаєт парку напроти Білого Дому. Увечері того ж дня відбувалися традиційні інавґураційні балі з участю Президента і Віце - президента. Інавґурація президента Ніксона не обмежилася тільки до самих святкувань, прийнять та балів. Десятки тисяч американців того ж дня взяли участь у демонстраціях, засуджуючи політику Президента у В'єтнамі і вимагаючи негайного закінчення війни. Демонстрації, однак, не мали надто бурхливого характеру, а демонстранти обмежувалися до окликів та до парадування з транспарентами з відповідними написами. Коли йдеться про неґритянську більшість у Вашинґтоні, то вона виявила пасивне відношення до події, не виявляючи ніякого особливого зацікавлення ані самою інавґурацією, ні протестаційною акцією.

УКРАЇНЦІ НА ІНАВҐУРАЦІЙНИХ УРОЧИСТОСТЯХ

Українці, поодинокі і як група, взяли активну участь в урочистостях інавґурації президента Ричарда Ніксона на другу каденцію. Подробиці цієї участи будуть подані в окремих звідомленнях у черговних виданнях „Свободи".

ПРЕЗИДЕНТ РИЧАРД М. НІКСОН

Ген. Гейґ звітував Ніксонові й Кіссінджерові про свої наради в Індокитаї

Вашинґтон. — Недавній заступник і найближчий співробітник асистента президента Ніксона Генрі Кіссінджера, генерал Александер Гейґ, вернувся в минулу неділю 21 січня ц. р. з своєї подорожі до Південної Азії й на Далекий Схід і негайно довго звітував Генрі Кіссінджерові, після чого обидва пішли на нараду до Президента Ніксона. Ген. А. Гейґ, який тепер є заступником шефа штабу Армії, відбув наради з президентом Південного В'єтнаму Нґуєном Ваном Тієм у Сайґоні та президентами сусідніх з В'єтнамом країн Камбоджі й Ляосу у Пномпеню і Вієнтіяні. Після того, він полетів був до Південної Кореї, де мав нараду з тамошнім президентом Чунґ Гі Парком у Сеулі: Південна Корея мала к. 40.000 свого добре вишколеного війська в Південному В'єтнамі, тому вона близько заінтересована в дальшій долі тієї країни. На понеділок 22 січня передбачено відлет Генрі Кіссінджера до Парижу, де у вівторок відновиться його конференція з представниками Північного В'єтнаму Ле Дуком То і Хуаном Туї. До Парижу прилетіла теж після одномісячної відсутности пані Нґуєн Ті Бінь, яка називає себе міністром закордонних справ Тимчасового революційного уряду Південного В'єтнаму та яка, мабуть, підпише договір про перемир'я, як репрезентантка В'єтконгу. З Південного В'єтнаму відлетів до Парижу його міністер закордонних справ Тран Ван Лям.

Українська громада в Торонті відвела на вічний спочинок проф. д-ра Євгена Вертипороха

Торонто. — В минулі четвер і п'ятницю 18 і 19 січня ц. р. відбулися тут Панахиди по померлому 22 ц. м. нагло на 75 році життя голові Головної Ради Наукових Товариств ім. Шевченка, видатному ученому й громадському діячеві, професорові д-ві Євгенові Вертипорохові. Обидві Панахиди, як теж в суботу вранці Архиєрейську Богослужбу відправив Преосв. Єпископ Ізидор Борецький при чому у тих відправах брали участь: о. мітрат В. Філевич, генеральний вікарій, о. мітрат д-р П. Хомин, о. д-р Ю. Федорів, о. парох І. Сиротинський, о. Р. Набережний, о. О. Гощуляк, о. М. Стефанів, о. В. Остапович, о. В. Шереневич, о. Жолкевич і о. Романчукович. На першій Панахиді співав хор „Прометей" під орудою В. Кардаша. На Панахиді не було ніяких промов. У церкві святого Миколая після Архиєрейської Богослужби промову виголосив Владика Ізидор. На обох Панахидах у великій залі похоронного заведення Кардинала було приявних по крутло 400 осіб. Так само велика церква святого Миколая була вщерть повна. Над свіжою могилою промовляв тільки Іван Кедрин - Рудницький з Ню Йорку від НТШ в Америці. Під час тризни в недалекому від цвинтаря ресторані промовляли: проф. д-р В. Стецюк з Ню Йорку, генеральний секретар Головної Ради НТШ, д-р Б. Стебельський від НТШ Канади, проф. Ю. Юмс, голова Хемічного департаменту в Райєрсон Політехнічному Інституті, де професорував Покійний, проф. В. Янішевський, колишній студент Українського Технічно - Господарського Інституту і УВУ, д-р Ю. Пелех — від централі Українських Католиків Канади, інж. Пиндус — колишній член організації українських студентів у Данцігу, де студіював і професорував д-р Є. Вертипорох, сотник

(Закінчення на стор. 7-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Терпеливість

Колишній голова об'єднаних штабів американських збройних сил і колишній головний командувач збройних сил Атлантійського Союзу (НАТО), генерал Лаймен Лемніцер, пригадав недавно, як делегували його під кінець другої світової війни у таємній місії до Швайцарії, щоб обговорити з висланцями німецького штабу умовини німецької капітуляції. І хоч німці не мали вже тоді ніяких шансів на перемогу, треба було довгих днів, поки узгіднено з ними коротку формулу здачі. Він також заявив, що півроку треба було на те, щоб у Панмунджомі визначити з корейськими комуністами демаркаційну лінію, дармащо комуністи Північної Кореї знали про загрозу Д. Д. Айзенгавера, що коли вони відновлять війну, то він уживе проти них атомової зброї. Генерал Лемніцер виправдував цим президента Ніксона і Генрі Кіссінджера, що вони мусять мати безмежну терпеливість у переговорах про замирення у В'єтнамі. Можна було б доповнити, що ту безмежну терпеливість треба мати взагалі в усіх переговорах з комуністичними державами.

В американській пресі можна було вичитати слова подиву для Ричарда Ніксона, яку, мовляв, святу терпеливість, спокій духа й рівновагу він зберігає, не даючи провокувати себе якимибудь заявами з повінню закидів, докорів, обвинувачень чи просто лайок з прерізних американських і закордонних джерел. Але Ніксон не перший у проявлюванні такої терпеливости. Проявляли її Л. Б. Джансон, Джан Ф. Кеннеді, Д. Д. Айзенгавер і, мабуть, всі їхні попередники у Білому Домі. Проявляють її також усі державні мужі на відповідальних становищах у своїх країнах. Бо цього власне вимагає державна мудрість, цього власне вимагає політика. Нетерпеливість — це привілей дитячого та молодечого віку. Нетерпеливими бувають люди, які не мають політичного досвіду та які хочуть „зараз", негайно бачити успіхи своїх заходів, своєї праці.

Перебуваючи в чужинецьких займанщинах, український нарід навчився терпеливости. Брак терпеливости кидає людину в розпач. Коли ж вірити у правду своєї доброї справи, то не вільно зневірюватися, що вона скорше-пізніше таки переможе. Коли ця істина зобов'язує у житті кожної людини, то тим паче зобов'язує вона в думках і діях, що стосуються терпеливости і майбутности нації.

Загроза для комунізму

Загально прийнято вважати, що ворогом ч. 1 для совєтсько - комуністичної ідеології є ідеології правого напрямку. Недавно совєтські чинники почали особливу увагу звертати на небезпеку збоку „лівих напрямків", які, мовляв, підшиваються під комунізм, хоч насправді їхні речники є нічим іншим, як „комуністичними ренегатами". „Літературна Україна" з 12 січня ц. р. опублікувала статтю „Псевдоборці в масках", в якій займає становище до лівих антисовєтських течій. За словами газети, Інформаційна Агенція ЗСА організує свою діяльність під кутом з'єднування і пропагування таких „лівих груп", очолюваних „виключеними з комуністичної партії ренегатами, які продовжують іменувати себе комуністами".

Як видно з тверджень „Літературної України", загроза зліва не така то й маловажна. В багатьох країнах діють групи, які відкололися від місцевих комуністичних партій і тепер співпрацюють „з відверто правими силами, творячи з ними антикомуністичний бльок". До таких груп газета зачисляє „Маніфесто" в Італії, групу у Франції, яка оформилася „навколо журналу „Політік д'ожурдюї" й тижневика „Нувель Обсервер", „лівацькі групи серед інтелігенції країн Латинської Америки", як венесуельський „Шлях до соціялізму". „Літературна Україна" пояснює появу таких груп „зростанням популярности ідей комунізму, високим авторитетом Радянського Союзу і всього соціялістичного табору", мовляв, щоб протидіяти цьому, „справжні вороги марксизму - ленінізму перевдягаються „марксистами".

Таке офіційне пояснення процесу внутрішнього розкладу контрольованих Москвою комуністичних партій. Провідний елемент цих партій, який вже має досить підлеглости московському центрові, покидає комуністичні партії і, не зрікаючися „лівої політичної філософії", займає опозиційне становище до кремлівської політики. Для Москви ліва опозиція становить більшу загрозу, як праві антикомуністичні кола.

В. С-ко

ПОЩО ЗНИЩЕНО ЦЮ КНИЖКУ?

Дивним способом дісталась до мене ця 470-сторінкова книжка: приніс її приятель, врятувавши від загибелі. Цілий наклад цього видання привезено на фабрику, щоб переробити його на папір.

В Америці мені вже приходилося чути від компетентних осіб про те, як переробляють на папір книжки, які не мають попиту серед читачів. Приходилось чути й про те, що часом антикомуністичного змісту твір викуповують комуністи по книгарнях і — пускають на переробку. Не знаю, з якої причини книжці, про яку тут мова, винесено вирок смерти.

Назва її "Vrag Naroda (Enemy of the People)", а написав її мадярський письменник Емерік Меліюс, доктор права, автор 12 книжок і численних статтей, колишній в'язень совєтських концтаборів, який після здушення мадярської революції 1956 року опинився в Австрії і тепер проживає в Америці.

Ця історична повість, як твердить її автор, базується на фактах. А повістярську форму вибрав він як найбільш відповідний інструмент, щоб змалювати рабовласницьку совєтську систему, яка, не зважаючи на періодичні „відлиги", залишається незмінною. Автор докладно вивчив і проаналізував основи большевизму — цієї придуманої Леніним ідеології, що проповідує любов до людства, а на практиці позбавляє людину всіх її основних свобід в користь тоталітарної державимолоха, керованої кастою „народних вибранців".

Як мотто до цієї книжки взяв Е. Меліюс останні речення з трагічного звернення через радіо в 1956 році мадярських повстанців до так званого вільного світу, — звернення, на яке вільний світ не відгукнувся: „Цивілізовані народи світу! Наш корабель тоне. Світло згасає. Тінь щораз густішає над землею Мадярщини. Чи чуєте наш крик, цивілізовані народи світу? Ваша черга прийде також. С-ОС! СОС! СОС! Нехай Господь буде з вами!.."

Головний персонаж книжки Емеріка Меліюса молодий завстріячений мадяр Поль, якого совєтський суд в 1950 р. засудив на 25 років примусової праці за те, що допомагав своїм землякам тікати з окупованої большевиками території на Захід. Переходячи через в'язниці і сибірські концтабори, цей свободолюбний чоловік раз-у-раз заходить у конфлікти з енкаведистами, за що зазнає тяжких покарань, але не заломлюється і не втрачає віри вернутися до Австрії. На всіх етапах свого страдницького життя уміє він знаходити з-поміж в'язнів - японців, корейців і китайців, мадяр і німців освічених друзів, які, самі засуджені на 25 років каторги по доносу ворогів чи з інших незаконних причин, допомагають йому духово розвиватися і зберігати в найжахливіших умовинах особисту незалежність. Застосовувана до Поля енкаведистами індоктринізація ще більше посилює в ньому ненависть до комунізму та росіян, його адептів.

Щоб убити в Полеві волю до спротиву, ще на Мадярщині в „кімнаті тортур" демонструють перед ним кінофільм: „Що на тебе чекає": переповнені в'язнями тюремні камери, довгі переходи засніженими сибірськими рівнинами, дерев'яні „вишки" концтаборів, вівчарки, криваві розправи над утікачами, „блатняки", голодні раціони...

„Враг народу" Емеріка Меліюса не лише повість з цікавим сюжетом, зокрема любовною інтригою, не лише численні факти, які розкривають жахливий образ каральної совєтської системи — це також представлений у живих діялогах публіцистичний виклад, в якому ізольовані від цілого світу в'язні - філософи, в'язні-військовики і в'язні - соціологи висловлюють свої думки про можливості Сходу і Заходу в їх смертельній ідеологічній боротьбі.

Колишній німецький ляйтенант Адам, філософ і містик, викрадений большевиками з англійського сектору Австрії, у відповідь на заввагу свого приятеля, що західній світ веде могутню кампанію проти комуністичної тиранії, заявляє:

— „Ці слова виходять з уст ідеаліста, хоч я не знаю точно, що означає це слово. Але я урочисто заявляю, що жадної кампанії за визволення поневолених большевизмом народів західня гемісфера не веде. Це ніщо інше, як великий блеф. З кожним роком так звані західні великі потуги поступаються перед Совєтським Союзом, дбаючи лише про свій добробут. Куди це веде?.."

Про таборових охоронців корейський капітан, захоплений у полон ще в 1945 р., каже: „Це справжні совєтські люди — ті, що однією рукою простягають до вас хліб, а другою заганяють ножа вам у спину. Цим людям не можна довіряти, вони неначе те вагадло, що хитається від одної екстреми до другої..."

Той же Адам, ворожачи Полеві з долоні руки, каже: „*Я бачу... пізніше.., величезний землетрус.* Народи повстануть проти своїх гнобителів, скинуть із себе кайдани тиранів... Я бачу гори трупів... І ви втечете до своєї країни..."

Німецький полковник Горфен дістав 25-річний вирок за фальшивим доносом, нібито організував він на Україні протипартизанський рух і особисто розстріляв багатьох совєтських партизанів. А фактично покарано його за те, що був він мимовільним свідком масової ліквідації польських старшин большевиками в Катині.

Отець Ганс, єзуїтський священик, докладно простудіювавши у духовній семінарії ідеологію марксизму, в дискусії з колегами підкреслює основні помилки цієї ідеології: зло націоналізації, диктатура пролетаріяту, фальшива інтерпретація загального зубоження робітничої кляси, акумуляція капіталу і історичний матеріялізм. Сталін, каже він, був перший, хто, використовуючи ці тези марксівської ідеології, поневолив народи Росії. На його думку, новий світ постане на основах відновлення людської гідности, любови до ближнього і справжньої свободи.

На Воркуті Поль заприятелював з антинацистом, колишнім німецьким ляйтенантом Шляхтфельдером, пізніше замордованим „блатняками", що значно поширив його духові обрії і розкрив йому очі на справи, яких він раніше не розумів.

„Слухай, Полю, — казав Шляхтфельдер, — в другій світовій війні Совєтський Союз не мав подостатку військових матеріялів і ми, німці, напевно його перемогли б, якби не американська допомога. Ти бачив те совєтське військо, яке окупувало Східню і Центральну Европу? Воно було озброєне головно американською зброєю і їхало на американських машинах. Це — велике диво, що Совєтський Союз пережив війну. А що було б, якби альянти об'єднаними силами рушили проти большевиків?"

„Але совєтська дипломатія, — казав Шляхтфельдер, — далеко перевищує західню. Західні дипломати неначе пожежники метушаться, гасячи вогні, запалювані большевиками в різних місцях. І коли вони тішаться, що котрийсь там вогонь погасили, совєтські дипломати регочуться, знаючи, що можуть кожної хвилини розпалити новий. Головна небезпека в тому, що Москва ніколи не зробить такої дурниці, яку зробив Гітлер, який завжди розкривав свої інтенції і брав на себе всю відповідальність. А Москва, найбільший агресор, лицемірно проповідуючи мир, підготовляє війну, що має поширити большевизм в усьому світі... Москва докладає всіх зусиль, щоб випередити Америку в зброєнні. Як тільки вона цього досягне — вона вихопить шаблю з піхов у формі ультимату. І тоді комунізм всюди. Я не сумніваюсь, що до цього вже підготовляються комуністичні партії на Заході. Зрештою, такої самої практики додержувалися Ганнібаль, Цезар і Бонапарт..."

В дискусіях політв'язні одностайно засуджують президента Рузвелта, який, мовляв, стелив дорогу большевикам і готов був після війни віддати їм не лише Східню, а й Західню Европу.

Нав'язувану Москвою Заходові коексистенцію вважають вони за найбільш небезпечну пастку, в яку, як мухи на мед, летять західні державні мужі.

Один із політв'язнів висловив припущення, що коли Москві вдалося б піднести життьовий стандарт народів СССР бодай до стандарту в Західній Німеччині, то цілий світ став би в обличчі найбільшої загрози — заливу його комунізмом. І ко-

(Закінчення на стор. 7-ій)

„БОЛЮЧІ ПИТАННЯ"

У київській газеті „Культура і Життя" з 14 січня ц. р. опубліковано статтю п. з. „Болючі питання". Ідеться в ній про маленьке, хоч і яке важливе коліщатко у велетенській машині української культури — про ляльковий театр. Хоч, здавалося б, це мала справа, але з неї для багатьох сотень тисяч дітей в Україні розпочинається знайомство з театром, а там і піснею, музикою, танцем, з усіма компонентами, що складають музично - вокальну культуру. Діти масово горнуться до такого свого, завжди казкового й незвичайного, „кишенькового" театру. Але автор пише про болючі питання, бо: „Все ще відчувається репертуарний голод, що примушує наші театри іноді звертатись до п'єс художньо слабких... не всі театри мають необхідні умови для роботи... деякі театри не мають навіть необхідної звукової, освітлювальної апаратури тощо... гостро відчутний брак кадрів, особливо акторів - чоловіків, Ляльководів нині готує тільки Харківський інститут мистецтв, але перший випуск — 8-12 осіб, що буде в цьому році, не зможе, звичайно задовольнити потреби театрів республіки". Акторів Театру Ляльок змушують давати по 450-500 вистав на рік, на що йде кругло 278 днів, а на підготову до вистав залишається річно тільки 28 днів — і на увесь рік немає взагалі днів відпочинку! Газета стверджує: „Звідси — порушення норм трудового законодавства, охорони праці, естетичних норм мистецтва"... Не згадується тільки про те, що українські Театри Ляльок у Харкові, Одесі, Дніпропетровську і, можливо, деінде показують свої вистави російською мовою.

Подібні „болючі питання" існують в окупованій Україні відносно всього, розпочинаючи економічним забезпеченням трудящих і закінчуючи тим, що немає де купити струни для скрипки, а вже для бандури — то мрія. Українська культура на своїй рідній землі зведена до ролі пасинка.

Такий стан на Рідних Землях лише зобов'язує нас, українців на свободі, з ще більшою увагою, любов'ю і розумінням ваги справи ставитися до рідної української культури та до рідного слова.

Л. П.

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редагує: д-р Михайло Данилюк

ШУМ У ГОЛОВІ

Шум у голові описують люди по - різному — як стукання, свист, дзижчання, дзюрчання, гуркіт мотора і т. т. д. Таке почуття буває або постійним, або приходить і відходить, а найчастіше появляється при втомі, напруженні, тривозі, фізичному виснаженні. Частіше відчувається воно по одній стороні голови, хоч може розходитись на обидві сторони.

Звичайно, такі симптоми надто широкі, щоб їх можна було приписувати лише одній-двом недугам. Коли пацієнт говорить про шум, лікареві спадає на думку чимало здогадів, але лише докладні досліди іноді з багатьма аналізами і рентґеном можуть дати напрям на правильну діягнозу. Найчастіше лікар припускає захворювання середнього вуха або лябіринту, що міститься у внутрішньому вусі, високий тиск крови, артеріосклеротичні захворювання у мозку, пухлину мозку, наслідки ударів по голові, якщо такі були, іноді недуги крови з анемією, деякі недуги метаболізму і т. д. Інакше кажучи, здогадів може бути багато і всі вони поважні. Тому нема нічого дивного, що часто лікар, зокрема новому пацієнтові, заряджує повний фізичний огляд з необхідними аналізами. Коротка візита у лікаря навряд чи щось виснить.

Цим разом маємо на увазі заторкнути одну недугу, що може спричинити типовий шум у голові, оскільки всіх годі пояснити. Симптом її надто поважний і може сиґналізувати серйозні порушення в різнорідних областях здоров'я. Найчастішою проте, і потенціяльно одною з найгрізніших, зокрема у людей середнього й старшого віку, є недуга сонної артерії.

Дві сонні артерії виходять із дуги аорти і йдуть по обох боках шиї вгору до голови. Зразу ж нижче вуха кожна із них розділяється на дві частини — одна постачає кров до зовнішньої частини голови і обличчя, а друга йде у череп і постачає кров більшій частині мозку по своєму боці.

Праця внутрішньої сонної артерії дуже важлива і без неї частина мозку може відмерти. Таке іноді буває при мозкових ударах, коли сонна артерія замикається накопиченням склеротичного матеріялу, а згодом зформованим згустком крови. Якщо людина виживає, вона має параліч по одній стороні і стає інвалідом.

Проте, раптове замкнення сонної артерії не стається протягом одного дня, воно завжди має доволі довгу попередню стадію із різними симптомами, що сповіщають про лихо. Одним із таких симптомів є шум у голові. Якщо виявити недугу сонної артерії в її ранньому періоді, коли вона ще не замкнулась, то цю недугу, а разом із нею і всі ускладнення та параліч можна успішно лікувати.

Якраз у тому місці, де сонна артерія розділяється на зовнішню і внутрішню, найчастіше накопичується склеротичний матеріял. Згодом він ніби „розростається", поширюється вгору, робить промір внутрішньої артерії щораз меншим. Оскільки склеротичний матеріял „роз'їдає" внутрішню стіну артерії, на ній витворюються виразкові рани. Звуження артерії, згрубіння її стінки, виразки і деґенерація на внутрішній стінці — все це сприяє формації згустка крови. Нарешті якогось дня він формується і повністю замикає артерію, внаслідок чого доступ крови до мозку по цій стороні припиняється і витворюється дуже поважний стан включно з паралічем.

Найчастіша причина такого деґенеративного процесу в сонній артерії — це високий тиск крови, затовщення, високий вміст холестеролу та загальний нахил до артеріосклеротичного захворювання. У початковій стадії такої недуги людина може не відчувати ніяких симптомів кволости сонної артерії, хібащо має симптоми тиску крови. Але коли звуження артерії вже стає помітним, появляються різні симптоми, а серед них найчастіше — шум у голові, переважно з одної сторони. Іноді шум цей відчувається у вусі, часто з головними болями. Часте запаморочення, зокрема при фізичній напрузі, а в дальшому — „в'ялість" або частинна затрата сили і контролі в руці, нозі або й цілій половині тіла, тривають кілька секунд або й хвилин. При цьому часто порушується рівновага, особливо при швидкій ході, появляється затрата пам'яті, іноді трудність при говоренні, вимовлянні окремих слів.

Ранні симптоми або щонайменше у стадії ще перед замкненням сонної артерії можна успішно лікувати. Ділянка ця належить тепер хірургам серця та судин, і сама операція нескладна. Хірург робить розтин в артерії, видалює склеротичне накопичення і зашиває судину. Іноді судина так знищена, що годі її зашити і тоді хірург витинає кусник артерії, а на його місце вшиває синтетичну рурку-протезу. Операції ці не лише врятували життя сотням тисяч людей, але й позбавили їх усіх побічних симптомів.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІСНИК

ВИПУСК VI

Березень 1972

(19)

Що ж до відділу культури мови, цього бюрократичного витвору, то він постачатиме анекдоти про те, як представники відділу сперечаються, чи можна вживати слово „чекати" чи тільки „ждати", чи можна „тримати" чи тільки „держати"...

Зрештою, в серпневому номері „Літературної України" з'явилася стаття „Синя книжечка Інституту мовознавства", і там дається картина мовної культури цього Інституту, що став притчею.

Поки українська мова на Україні скрізь витісняється силою спрямованої інерції, силою добре підібраних керівних кадрів, озброєних старими ярликами, силою гальмування української культури, ботокуди для замилювання очей ведуть азбучні війни.

Може керівництво ні трохи не цікавиться найнижчим рівнем української мови, до якого вона падає в школі, в пресі, радіо.

Сірість у нас засуджується загалом, а не конкретно. Контроль не здійснюється над найвищим рівнем мови, його регламентують і на нього опускають прес. Щоб ми, бува, не заговорили по-людськи, на повен голос.

Що ж, видавництво „Дніпро" можна зупинити чи навіть розпустити. Але чи зупинять Дніпро!?

НАВКОЛО ОСОБИ І СПРАВИ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА

ЗАЯВА

Першому Секретареві ЦК КПУ Петру Шелесту від політичного в'язня Валентина Мороза

Є елементарна політична мудрість, обов'язкова для всякої суспільної сили, яка хоче втриматися на поверхні життя і не потрапити під колеса історії. Вічна проблема: викинути за борт баласт, звільнитись від тенденцій, що тягнуть на дно, уміння влити в свій організм нові тенденції, висунуті життям.

Це навіть не політична, а біологічна мудрість. Організм викидає з себе продукти розпаду — все те, що знижує його шанси в боротьбі за життя, позбавляє перспективи. Ящури вимерли, бо не зуміли позбутись біологічної спадковости, яка стала баластом і потягла їх на дно. Ссавці вижили — бо впоралися з цим завданням.

Питання життя і смерти для політичного організму — звільнитися від сил минулого, які з усієї сили виставляють себе друзями і захисниками існуючого ладу, але насправді це — бомба з годинниковим механізмом; вона рано чи пізно знищить того, хто не викинув її з хати.

КДБ готує нову розправу. Знову прозвучать фальшиві слова: „Іменем Української РСР...". Це неправда. Інтереси політичного організму, що зветься УРСР, не вимагають нового акту беззаконня. В „Репортажі із заповідника імені Берії" нема ні слова проти радянської влади чи комуністичної ідеології. Документ спрямований проти порушення законности. Наведено факти злочинів. І все ж документ оголошено не тільки „антирадянським", але й „підривним". Нарешті, ясно: судили не за антирадянську діяльність. Навпаки: порушники закону розправляються з тими, хто викриває їх злочини.

В документі ясно сказано, що він спрямований якраз проти тих, хто компромітує (а отже й підриває) суспільний лад — і все ж документ визнано підривним. Злодієм названий той, у кого вкрали!

Сили, які інспірували розправу — це ті, час яких пройшов. Це ті, що хотіли б увіковічнити сталінщину. Вони не можуть тепер знищити мене фізично, як знищили недавно мільйони українців. Вони вже не мають половини зубів. Без сумніву, невблаганний хід історії поторощить і решту. Але покищо вони кусаються. І прикриваються інтересами соціалізму. Оце й головне; покищо їм, на жаль, вдається прикривати іменем соціалізму свої дії, які насправді підривають його позиції.

Перед ЦК КПУ стоїть та ж споконвічна проблема: вміти розібратись, кого прикриваєш своїм прапором. Добре вчитатись у документ, під яким ставиш свій підпис. Кажуть, один начальник підписав (не читаючи) цидулку, в якій було написано, що він переводить сам себе на вищу посаду.

Нічого дивного нема в тому, що шовіністи приписують нам антирадянську діяльність. Це стара тактика: оголосити свого опонента ворогом пануючого ладу, пануючої ідеології. Навіть Фому Аквіната (батько християнської теології, проголошений святим) противники звинувачували в безбожності... Російський шовінізм завжди приписував українським патріотам вороже ставлення до пануючої доктрини. Колись їм чіпляли ярлик соціалістів (соціалізм тоді вважався крамолою), тепер чіпляють ярлик противників соціалізму.

Той, хто визнає антирадянським документ, спрямований проти шовінізму, сталінщини і беззаконня — той утотожнює радянську владу з шовінізмом, сталінщиною і беззаконням. Той, хто переслідує людину, яка викриває злочин — той бере злочинця під захист. Чи міг би найзапекліший антикомуніст вигадати ефективніший спосіб підриву позицій комунізму в ідеологічній боротьбі із Заходом?

Посилити ідеологічну боротьбу з противником — це не значить посилено розмахувати палкою перед його носом. Ідеологічну боротьбу можна виграти тільки ідеологічними методами. Вироки тут не допоможуть, навпаки: зашкодять. Хто відстоює свою точку зору в дискусії кулаками, той якраз дає доказ, що він програв. „Дати відсіч" ідеологічним атакам противника — це не лексикон приречених. Хто виставляє палку проти ідеї, той забиває останній цвях у власну труну, чіпляє камінь на шию. Політична сила, яка хоче мати перспективу, мусить добре розпізнавати таке каміння, бо зверху воно часом виглядає як лавровий вінок.

Скрізь у північній Европі збереглись монархії, у південній — зникли. Може північна Европа відсталіша? Навпаки. В чому ж тоді справа? А в тому, що північноевропейські монархії знаходили в собі сили розпрощатись з тими колами і тенденціями, які тягли їх на дно; вміли вчасно зв'язати свою долю з новими тенденціями і течіями, незважаючи на репетування тих, для кого зміни означали загибель. Вміли викинути смертельний баласт за борт, а натомість поставити нові вітрила. Монархії південної Европи вели себе інакше: вони робили ставку на тих, хто радив „держать и не пущать", хто радив душити всяку опозицію. Хто виявився сильнішим? — Не той, що заплющивши очі, не звертаючи уваги на реальну дійсність, ревів про свою „непереможність" (ця метода годиться хіба для заглушення власного страху).

„Не пустити" нову тенденцію неможливо: вона все одно пройде, але в чужій одежі, як аргумент у руках противника. Не пустити весняний потік у своє русло — значить пустити його на чужий млин. Не скувати собі зброю з нової тенденції — значить віддати її до рук противника.

(Продовження буде)

ПРОТОКОЛ
З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 22-го ДО 26-го ТРАВНЯ 1972 РОКУ, НА „СОЮЗІВЦІ", КЕРГОНКСОН, Н. И.

(10)

3. Звіти членів Головного Екзекутивного Комітету

ЗВІТ В. О. ГОЛОВНОГО КАСИРА УЛЯНИ ДЯЧУК

ЛИСТА НЕВИПЛАЧЕНИХ ПОСМЕРТНИХ ДОПОМОГ НА ДЕНЬ 31 ГРУДНЯ 1971 РОКУ

Відд.	Дата смерти	Ім'я і прізвище	Місцевість	Сума	Причина невиплачення:
488	9/ 2/60	Кирило Хомич	Істон, Па.	$ 250.00	Вракує усталення спадкоємця
190	3/ /63	Онищук Роман	Пеорія, Ілл.	250.00	Вракує усталення спадкоємця
399	11/16/63	Іван Турчманович	Чикаго, Ілл.	250.00	Вракує усталення спадкоємця
130	10/13/64	Микола Марків	Ню Йорк, Н. Й.	1,000.00	Вракує адреси спадкоємця
460	9/24/64	Стенлей Королевич	Лондон, Онт.	1,000.00	Вракує смертних документів
361	5/ /65	Осип Маланчук	Ню Йорк, Н. Й.	500.00	Вракує адреси спадкоємця
221	5/ 2/62	Єлисавета Сапач-Шульц	Чикаго, Ілл.	500.00	Вракує смертних документів
364	9/ /65	Галина Стойка	Клівленд, Огайо	500.00	Вракує смертних документів
330	11/24/65	Михайло Чиковський	Літл Фолс, Н. Й.	500.00	Вракує усталення спадкоємця
371	1/ 5/66	Володимир Букшований	Нюарк, Н. Дж.	500.00	В тоці перевірки
116	7/21/66	Дмитро Чорний	Трентон, Н. Дж.	500.00	Вракує усталення спадкоємця
59	1/ 8/67	Микола Лотоцький	Бриджпорт, Конн.	133.14	Вракує усталення спадкоємця
428	3/ 5/67	Яків Трембач	Канора, Онт.	200.00	Вракує адреси спадкоємця
489	4/18/67	Олександер Бойко	Ричмонд Гілл, Н. Й.	300.00	Правна перешкода
182	7/ /67	Параскевія Дидяк	Клифтон, Н. Дж.	500.00	Вракує смертних документів
316	9/ 2/67	Анастазія Магомет	Рочестер, Н. Й.	1,000.00	Вракує смертних документів
36	10/ /67	Анна Стадник	Рочестер, Н. Й.	500.00	Вракує усталення спадкоємця
121	2/17/68	Іван Бойко	Ром, Н. Й.	1,000.00	Вракує усталення спадкоємця
371	3/16/68	Петро Чижик	Нюарк, Н. Дж.	500.00	В тоці перевірки
112	2/ 8/69	Анна Котович	Парма, Огайо	500.00	Вракує смертних документів
76	3/10/69	Стефан Вурбела	Нюарк, Н. Дж.	500.00	Вракує адреси спадкоємця
377	6/ 9/69	Анна Мазур	Кристофер, Ілл.	1,000.00	Вракує смертних документів
67	7/ 9/69	Панько Дзядик	Сеймор, Конн.	500.00	Вракує смертних документів
361	1/ 7/70	Іван Бабій	Ню Йорк, Н. Й.	1,000.00	Вракує смертних документів
432	7/12/69	Анна Купнір	Торонто, Онт.	500.00	Вракує адреси спадкоємця
423	2/14/70	Константин Устіяновський	Чикаго, Ілл.	250.00	Вракує усталення спадкоємця
204	3/ 4/70	Катерина Пшик	Ню Йорк, Н. Й.	500.00	Вракує смертних документів
268	4/13/70	Францес Медвідь	Філядельфія, Па.	500.00	Вракує смертних документів
206	6/13/70	Ігнатій Купнір	Вунсакет, Р. І.	1,000.00	Вракує смертних документів
361	6/ /70	Данило Варан	Ню Йорк, Н. Й.	500.00	Вракує смертних документів
97	6/ /70	Анастазія Вродська	Пасейк, Н. Дж.	1,000.00	Вракує смертних документів
292	1/22/69	Дмитро Рапій	Дітройт, Мич.	500.00	Вракує адреси спадкоємця
283	7/ /70	Павлю Пироганич	Авбурн, Н. Й.	1,000.00	Вракує смертних документів
283	7/ /70	Павло Пироганич	Авбурн, Н. Й.	1,000.00	Вракує смертних документів
204	7/29/70	Марія Ковердович	Ню Йорк, Н. Й.	200.00	Вракує усталення спадкоємця
361	9/ /70	Катерина Демко	Ню Йорк, Н. Й.	500.00	Вракує смертних документів
379	/ /69	Володимир Сосновський	Чикаго, Ілл.	500.00	Вракує смертних документів
179	9/26/70	Микола Франц Владика	Ст. Луїз, Мо.	1,000.00	В тоці перевірки
32	12/ 1/70	Іван Роздольський	Філядельфія, Па.	1,000.00	В тоці перевірки
319	1/ /71	Тілія Копяк	Нантикок, Па.	1,000.00	Вракує смертних документів
407	1/30/71	Теофіль Гуменюк	Торонто, Онт.	666.67	Правна перешкода
316	2/ 8/71	Вільям Андр. Татиґа	Рочестер, Н. Й.	1,000.00	Вракує смертних документів
8	2/22/71	Текля Олещук	Йонкерс, Н. Й.	500.00	Вракує смертних документів
346	3/14/71	Олександер Вараник	Клівленд, Огайо	1,000.00	Правна перешкода
153	4/29/71	Майк (Микола) Дробот	Філядельфія, Па.	5,000.00	Правна перешкода
298	5/ 9/71	Володимир Ляхицький	Вруклин, Н. Й.	500.00	Вракує смертних документів
153	5/ /71	Юрій Цісик	Філядельфія, Па.	5,000.00	Вракує смертних документів
96	6/ 8/71	Михайло О. Малюк	Піттсбурґ, Па.	1,000.00	В тоці перевірки
414	6/ 3/71	Піт Соня Качмар	Ню Гейвен, Конн.	1,000.00	В тоці перевірки
353	3/ /71	Лука Матвіїшин	Ню Бронсвік, Н. Дж.	500.00	Вракує смертних документів
131	7/ /71	Іван Фіта	Чикаго, Ілл.	500.00	Вракує смертних документів
8	8/ 3/71	Дмитро Малик	Йонкерс, Н. Й.	500.00	Вракує усталення спадкоємця
432	8/ 4/71	Петро Мащаляр	Торонто, Онт.	500.00	Правна перешкода
291	8/13/71	Катерина Улан	Парма, Огайо	500.00	Правна перешкода
175	8/26/71	Олекса Каменець	Дітройт, Мич.	1,000.00	Вракує смертних документів
378	8/10/71	Франко Бабіш	Вудляйн, Н. Дж.	500.00	Вракує смертних документів
45	5/27/71	Юрій Богдан Цісик	Філядельфія, Па.	500.00	Вракує смертних документів
397	9/21/71	Марія Анна Шурпета	Філядельфія, Па.	1,000.00	Вракує смертних документів
226	9/27/71	Анастазія Сіницька	Денвер, Колорадо	500.00	Вракує смертних документів
391	10/16/71	Михайло Василишин	Вернон, Зх. Колюмбія	2,500.00	Правна перешкода
327	10/27/71	Кирило В. Скубі	Гемстед, Н. Й.	1,000.00	Вракує смертних документів
284	10/27/71	Петро Волянський	Е. Ст. Луїс, Ілл.	1,000.00	Вракує смертних документів
156	11/ 1/71	Ярослав Сенюра	Честер, Па.	500.00	Вракує смертних документів
345	10/23/71	Михайло Гипський	Мінеаполіс, Мін.	500.00	Вракує смертних документів
217	11/ 9/71	Франко Голод	Рочестер, Н. Й.	500.00	Вракує смертних документів
432	10/ 7/71	Йосиф Демницький	Торонто, Онт.	500.00	Вракує смертних документів
325	11/ 6/71	Мейм Мелінгер	Мінеаполіс, Мін.	500.00	Вракує смертних документів
379	11/ /71	Анна Ендрю	Чикаго, Ілл.	500.00	Вракує смертних документів
125	11/ /71	Анна Ендрю	Чикаго, Ілл.	1,000.00	Вракує смертних документів
247	11/23/71	Анна Левандовська	Вільмінґтон, Дел.	1,000.00	Вракує смертних документів
295	10/24/71	Марія Чайковська	Акрон, Огайо	188.00	Вракує смертних документів
469	11/28/71	Іван Євіш	Торонто, Онт.	300.00	Вракує смертних документів
194	12/ 7/71	Василь Луцишин	Ню Йорк, Н. Й.	1,000.00	Вракує смертних документів
216	12/ 7/71	Володимир Вук	Філядельфія, Па.	2,000.00	В тоці перевірки
397	12/ 7/71	Володимир Вук	Філядельфія, Па.	500.00	Поліса не звернена
167	12/ 6/71	Марія Крохмальна	Толедо, Огайо	500.00	Вракує смертних документів
115	12/ 5/71	Дрозда Катерина	Кентон, Огайо	500.00	Вракує смертних документів
191	12/ 9/71	Петро Квізик	Трой, Н. Й.	1,000.00	Вракує смертних документів
191	12/ 9/71	Петро Квізик	Трой, Н. Й.	2,500.00	Вракує смертних документів
334	12/16/71	Вальтер М. Море	Парма, Огайо	1,000.00	Вракує смертних документів
168	12/12/71	Микола Стрілка	Перт Амбой, Н. Дж.	500.00	Вракує смертних документів
503	12/12/71	Петро Олійник	Едмонтон, Альберта	1,000.00	Вракує смертних документів
84	12/15/71	Марія Махно	Савтпорт, Конн.	250.00	Вракує смертних документів
101	12/ /71	Петро Радинський	Колчестер, Конн.	500.00	Правна перешкода
432	12/12/71	Роман Мицдюк	Торонто, Онт.	1,000.00	Вракує смертних документів
42	12/15/71	Юрій Мойтер	Пассейк, Н. Дж.	1,000.00	Правна перешкода
217	12/17/71	Антоніна Руда	Рочестер, Н. Й.	500.00	Вракує смертних документів
325	12/23/71	Петро Малицький	Ню Йорк, Н. Й.	1,000.00	Вракує смертних документів
299	12/21/71	Катерина Веремчук	Воффало, Н. Й.	1,000.00	Вракує смертних документів
112	12/21/71	Марія Ліска	Парма, Огайо	1,000.00	Вракує смертних документів
194	12/27/71	Майк Вортник	Ню Йорк, Н. Й.	500.00	Вракує смертних документів
220	12/20/71	Ілько Чорняк	Чикаго, Ілл.	500.00	Вракує смертних документів
106	12/17/71	Марія Федчина	Чикаго, Ілл.	500.00	Вракує смертних документів
73	12/24/71	Галина Подедворна	Провіденс, Р. І.	1,000.00	Вракує смертних документів
293	12/28/71	Гаррі Кавара	Ню Йорк, Н. Й.	500.00	Вракує смертних документів
37	12/30/71	Анастазія Корнас	Елізабет, Н. Дж.	1,000.00	Правна перешкода
276	12/21/71	Катерина Стубен	Ембридж, Па.	1,000.00	Вракує смертних документів
324	12/24/71	Михайло Ґелета	Філядельфія, Па.	1,000.00	Правна перешкода
42	12/29/71	Теодозія Куратник	Філядельфія, Па.	1,000.00	Вракує рахунку за похор. кошти
5	12/31/71	Іван Доцик	Асторія, Н. Й.	1,000.00	Вракує смертних документів
179	12/23/71	Ева Ґолдак	Ст. Луїс, Мо.	1,000.00	Вракує смертних документів
348	12/30/71	Катерина Мельник	Йонґстав, Огайо	500.00	Вракує смертних документів
147	12/30/71	Анна Тихоліз	Алентавн, Па.	500.00	Вракує смертних документів
147	12/30/71	Анна Тихоліз	Алентавн, Па.	1,000.00	Вракує смертних документів
316	12/30/71	Йосиф М. Гарріс	Рочестер, Н. Й.	500.00	Вракує смертних документів
423	12/29/71	Нікодим Динник	Чикаго, Ілл.	500.00	Вракує смертних документів
106	12/29/71	Григорій Пудлик	Чикаго, Ілл.	1,000.00	Правна перешкода
53	12/17/71	Симон Гумилевич	Піттсбурґ, Па.	1,000.00	Вракує смертних документів
135	12/27/71	Іван Ляшинський	Смок Рон, Па.	1,500.00	Вракує смертних документів
295	12/ 9/71	Реймонд Ворончак	Акрон, Огайо	1,000.00	Вракує смертних документів
			РАЗОМ:	$ 89,237.81	

СИРІТСЬКИЙ ФОНД — 31 ГРУДНЯ 1971 РОКУ

Ім'я і прізвище:	Відділ:	Сума:
Гнат Марія	40	$ 300.00
Мохнач Іван	7	41.67
Рапавий Василь	28	150.00
Савка Іван	23	100.00
Кравець Іван	182	397.26
Гатала Михайло	34	50.00
Ратковський Микола	77	450.00
Левицький Йос.	19	500.00
Брилевський Петро	301	250.00
Микитко Василь	330	300.00
Лазорек Кузьма	153	150.00
Чайка Дмитро	32	300.00
Купнір Юрій	288	200.00
Міллер Іван	127	433.34
Гамера Анна	112	33.34
Кость Микола	182	50.00
Приходько Максим	170	400.00
Вишняк Михайло	213	600.00
Прокопенко Роз.	112	83.34
Гориняк Григорій	27	300.00
Замос Марія	119	200.00
Ік Данько	379	150.00
Луцків Василь	143	175.00
Цілінський Віктор	81	50.00
Каратник Степан	158	350.00
Кріль Степан	218	100.00
Вринецька Марія	363	66.61
Ярошик Олекса	175	66.67
Марків Семко	194	133.34
Міщак Константин	105	500.00
Деякович Олекса	204	300.00
Лилик Василь	204	150.00
Яким Йосиф	68	124.75
Вукатчук Василь	42	447.90
Онищук Дмитро	160	222.52
Круковський Сергій	58	105.65
Еванкович Софія	* 1	30.00
Томан Іван	* 7	25.00
Сенишин Петро	316	800.00
Малимін Андрій	98	252.00
Ковальчук Микола	90	120.00
Санчак Андрій	104	377.08
Федишин Іван	421	342.09
Яблонський Антін	117	592.16
Сосницький Ст.	21	500.00
Халащук Григорій	150	50.00
Сас Павло	276	158.82
Віловус Василь	58	702.85
Глемба Дмитро	277	200.00
Депута Франко	81	163.34
Антошків Микола	396	307.59
Козак Семен	332	485.27
Гроховальський Ст.	321	681.92
Шлюсар Степан	217	604.82
Тесляк Іван	99	441.91
Колодницький Теофіль	81	700.00
Войко Сень	213	170.40
Душіль Іван	56	280.50
Потопчук Лука	349	111.50
Подоляк Галена	39	200.00
Семенович Григорій	69	800.00
Венс Василь	364	85.67
Гуральчук Паланя	326	250.00
Моклюк Іван	324	10.25
Гавдида Микола	330	150.00
Леховіт Михайло	239	500.00
Коцан Марія	369	700.00
Лусь Іван	220	259.71
Воргач Степан	2	100.21
Йордан Олекса	277	185.12
Майкович Софія	316	74.88
Заканич Гавриїл	194	200.00
Овада Іван	98	200.00
Романчак Анаст.	106	250.00
Ковалюк Луць	243	152.72
Ціпорчин Теодор	196	150.80
Харов Федь	281	133.34
Коник Петро	217	500.00
Плішка Гаврило	87	500.00
Чайка Василь	204	200.00
Гавриляк Микола	8	200.00
Рура Іван	207	200.00
Альбрихт Конс.	206	200.00
Жорняк Іван	70	200.00
Комоніцький Пав.	441	200.00
Каліц Іван	464	1,582.58
Охотка Дмитро	192	300.00
Пелех Іван	473	590.50
Муневич Антін	375	250.00
Сміт Геня	20	66.67
Вітошинський Василь	220	250.00
Вадан Катерина	159	200.00
Гнатуш Теодор	122	250.00
Демченко Анна	432	250.00
Майстрів Ілля	147	599.60
Пилат Констант.	234	700.00
Козар Іван	351	271.63
Шіляк Василь	323	250.00
Войтіхівський С.	432	500.00
Войтіхівський С.	432	370.00
Фусук Микола	392	550.00
Кузь Юрій	441	500.00
Грабар Яків	369	800.00
Попп Василь	379	1,000.00
Павлюс Михайло	219	400.00
Коник Степан	381	66.68
Кравець Ігнатій	166	333.34
Ковальчук Петро	379	100.00
Пайташ Іван	461	300.00
Дух Анастазія	437	100.00
Сюжарський Михайло	42	150.00
Луцьков Семен	287	300.00
Вашарчик Мих.	335	250.00
Повзун Степан	460	500.00
Плішка Єва	11	38.46
Самуляк Андрій	370	259.12
Вулило Михайло	221	750.00
Грабовський Ст.	143	500.00
Михайлишин Ів.	469	500.00
Микулин Степан	458	375.00
Мош Степан	230	200.00
Кульчицький Ю.	432	500.00
Войкевич Марія	217	50.00
Альдерман Патр.	257	500.00
Прінгел В. Анна	72	500.00
Коваль Петро	361	500.00
Рій Михайло	211	400.00
Гула Юрій (Енд.)	120	1,000.00
Спанґлер Анна (Ендавмент)	318	500.00
Сенькович Т. Михайло	230	200.00
Кізима Іван	75	500.00
Псюк Василь	103	86.29
Суряк Іван	456	250.00
Філипс Йосиф	324	500.00
Качмар Марія	57	500.00
Савка Гелена	155	500.00
Мороз М. Маріян	281	500.00
Стеблинська Маланя	441	500.00
Дуда Іван	204	500.00
Мек Дуґал Марія	292	250.00
Левкович Стефан	59	250.00
Павчак Юліян	158	500.00
Вонцарівський Омелян	238	500.00
Коцюпка Катерина	229	100.00
Фурдин Анна	50	1,000.00
Кульчицька Галина	112	200.00
Шеліґа Іван	126	1,000.00
Гнатів Андрій	385	250.00
Федір Йосиф	308	692.25
Мазурик Олександер	170	500.00
Нафус Іван	127	500.00
Марків Микола	194	500.00
Вовк Дмитро	224	500.00
Дудлінґ Гелина	155	500.00
Симоско Марія	482	100.00
Куземчак Марія	29	300.00
Куземчак Марія	29	250.00
Феценко Дмитро	31	500.00
Кобель Михайло	379	500.00
Блейк Дорота	150	500.00
Соневицька Стефанія	239	500.00
Петрів Осип	423	2,000.00
Голойда Мих.	472	302.83
Голойда Мих.	472	333.59
Павлишин Григорій	280	375.00
Вірт Іван	25	166.66
Франків Степан	75	68.75
Тиркала Іван	300	531.21
Лисюк Григорій	338	300.00
Кобіта Андрій	80	117.11
Ковальчук Теод.	370	125.00
Вороха Дмитро	118	252.54
Вала Антін	473	300.00
Міханько Самуїл	221	200.00
Кіндрат Іван	421	250.00
Маліса Степан	69	225.90
Ґереґа Микола	136	31.11
Демян Федор	345	500.00
Вулочний Петро	354	190.00
Атаманець Вас.	64	200.00
Гарматюк Антін	374	137.54
Топій Іван	102	700.00
Левицька Меланя	25	200.00
Соловчук Матвій	206	359.49
Марак Анна	169	252.26
Вульсак Юрій	43	200.00
Ганяк Микола	132	700.00
Косців Іван	217	700.00
Зощак Михайло	213	80.15
Люта Анна	334	43.16
Скробач Василь	316	120.65
Липка Василь	241	229.34
Цюник Юлія	321	254.67
Нечесний Василь (Енд.)	275	500.00
Проців Іван	432	1,000.00
Дудас Йосиф	379	250.00
Дузік Франк	276	500.00
Вурак Григорій	345	500.00
Ґаздун Текля	184	226.33
Шах Мирослав	469	500.00
Янчишин Іван	174	500.00
Донцов Теодора	114	250.00
Капусняк Ольга	341	500.00
Павлушок Григорій	120	1,000.00
Бойко Петро	114	1,000.00
Кукта Анна	125	1,000.00
Білик Маркіян	391	2,000.00
Смит Синтія-Анн	103	500.00
Грайник Марія	464	500.00
Лос Микола	397	500.00
Лос Микола	397	1,000.00
Стрілецький Володимир	379	1,200.00
Смаль Йосиф	350	500.00
Боднарук Микола	367	500.00
Боднарук Катерина	367	500.00

Разом Сирітські й Тростові Фонди:	$ 80,435.79
Відсотки:	$ 78,345.89
На 31-го грудня 1971 р. остало в Сирітськім Фонді:	$ 158,781.68

В Сирітськім Фонді є депозитовані всі гроші з посмертного фонду, що належаться як допомоги для дітей і осіб правно некомпетентних до відібрання тих же, але які впродовж трьох місяців від дня припадаючої виплати не настановили, занедбали настановити, або не хотіли настановити опікунів до відібрання допомог, до яких вони управнені.

Посмертну запомогу з Сирітського Фонду виплачується спадкоємцеві повнолітньому, котрий докаже метрикою уродження, або іншим правним документом, свій повний вік. Всі повнолітні спадкоємці повинні полагоджувати свої справи за посередництвом відділів УНСоюзу.

Для всіх спадкоємців, що мешкають у Злучених Державах і Канаді, організація виплачує 3% на рік.

Зіркою (*) означені відділи, це є відділи Згоди Братства.

До свого надрукованого звіту мґр Уляна Дячук додала ще такі завваги:

Звіт з праці Фінансового Відділу УНСоюзу за минулий 1971-ий рік був розісланий Вам наперед і Ви напевно з ним познайомилися.

Дозвольте мені повторити тільки найважніші дані, які повинні дати загальний перегляд фінансового росту нашої організації. Всі цифри, які буду подавати, є заокруглені.

У звітовому році майно УНСоюзу зросло на суму $ 795,000.00 і на день 31 грудня 1971 року виносило суму $36.600.000,00. Понад 98% цього майна належить Фондам Забезпеченевим.

Наші прибутки досягли майже 5 і ½ мільйона долярів та були на $64,000.00 більші, як в попередньому році. Відсотки від інвестицій зросли на $90.000.00 і дали понад $ 1,750,000.00 приходу. Найбільш незадовільним був вплив членських вкладок, який до 1971 року стало зростав. В минулому році сума зібраних вкладок не тільки не рівнялася сумі з попереднього року, але зменшилася на $31,800.00.

Ми не можемо допустити до того, щоб це зменшення далі продовжувалося. Уважаю, що найважливішим завданням цих Річних Нарад повинна бути точна аналіза організаційних здобутків за 1971 рік та заплянування відповідних протизаходів, щоб запобігти дальшому спадові членства.

Наші видатки в минулому році переступили суму $4.630,000.00. В порівнянні з попереднім роком вони були на $402,000.00 менші. Значно менше, бо аж на $232,000 дозріло в 1971 році вивінувальних грамот. Виплати посмертних запомог збільшилися в 1971 році на $25,000.00.

Базуючись на статистиці членства за осягненим віком на день 31 грудня мин. року, ми повинні бути приготовані на те, що суми виплачених посмертних допомог будуть дальше зростати.

В минулому році приєднано 11% менше нових членів, як в попереднім році, що відразу відбилося в організаційних виплатах, які були на $53,000,00 менші. Виплачено значно менше, як організаційних так і секретарських винагород. Платні, податки пішли в гору, а також вплачено першу рату до утвореного Пенсійного Пляну у Компанії Пруденшел Інк.

У звітовому році ми не інвестували грошей у довгореченцевих бондах. Гроші з проданих і дозрілих бондів ульоковано в двох уділах, які приносять 6% річно і вартість яких постійно зростає. Уділено 14 нових гіпотечних позичок, або збільшено існуючі позички в Канаді та стейтах Ілліной, Ню Йорк і Ню Джерзі на суму поверх 300,-000.00 дол.

Понад $1.220,000.00 ульокували ми у будівельній позичці нашої допоміжної корпорації. Ця позичка зросла до суми поверх $1,509.000.00 Додаткових $620,000.00 корпорація позичила від місцевого банку, Комершел Траст Компані. Позичка є ґарантована частиною наших бондів і від неї банк побирає низькі відсотки, від 4½% до 6%, залежно від загально усталеної відсоткової стопи на біржі.

Одну реальність в Чикаґо ми перебрали на власність з огляду на уважнення гіпотечної позички.

З причини економічного застою в країні в 1971 році, наші прибутки наСоюзівці, як і в інших відпочинкових оселях, не дорівняли прибуткам з попередніх років. Другою причиною зменшення прибутку вже при кінці року була непересічного тепла, а з тим брак лещетарів у святочнім часі.

В загальному наші інвестиції принесли 4.74% чистих відсотків і зросли на 0.13% від попереднього року.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА АНТОНА ДРАГАНА

У наступному 1973-му році „Свободі", офіційному органові Українського Народного Союзу, сповниться 80 років безперервного виходу і безперервної служби українській громаді та українській справі. „Свобода" не була першою українською газетою, але факт, що вона сьогодні є найстаршим українським пресовим органом в світі пророчисто пригадує долю нашого народу: за кожним разом, як змінявся окупант української землі, він починав від того, що припиняв публікацію і закривав існуючі українські газети, започаткуючи нові, в надії, що вони служитимуть його розбишацьким цілям. У більшості випадків ворог страшенно помилявся. Це вже належить до історії, що в різних періодах окупаційних режимів і цензурних утисків українські журналісти-редактори, включно з деякими в теперішній добі, з нараженням не тільки власної волі, але й життя, вірно виконували і виконують свою професію і свої зобов'язання служити своєму народові і його правді. В таких обставинах і в такій дійсності значення і ролі „Свободи" для української правди і справи, нехай і далеко від рідної землі, не можна перецінити.

У кожному із своїх майже 79 років існування „Свобода" мала безліч усіляких викликів. Мала вона їх і в звітовому часі. Очевидно, навіть малої частини тих усіх майже щоденних викликів не можна охопити коротким звітом. А втім, щоденник „Свобода", англомовний „Український Тижневик" та дитячий місячник „Веселка", як і книжкові періодичні та неперіодичні публікації звітують самі за себе на своїх сторінках. Все ж таки для характеристики згадаймо бодай деякі із важливіших викликів у звітовому часі, бо вони можуть допоготти нам в оцінці тієї праці, яку виконують, і тієї вартости і того значення, що їх мають публікації Українського Народного Союзу.

ЦЕРКОВНІ СПРАВИ

Так сталося, що в звітовому часі до найбільших викликів для наших публікацій, як і для всієї нашої громади, належали церковні справи, головно справа патріярхального завершення структури Помісної Української Католицької Церкви. Усім нам ще в свіжій пам'яті драматичні події, зв'язані із хіротонією двох новонайменованих єпископів-помічників, що відбулися у Філядельфії саме під час наших минулорічних нарад. У свіжій пам'яті, зокрема, П'ятий Синод УКЦеркви, що відбувався в жовтні і був наче ясним променем серед темряви, бальзамом на зболілі душі. Кожний чи щонайменше більшість з приявних самі глибоко переживали ці події, і легко можуть собі уявити величезний комплекс проблем, що вони становили для щоденної газети. Сотні, якщо не тисячі листів, десятки телефонів кожного дня. Як наша редакція давала собі з цим раду?

Насамперед, „Свобода" має — можна б сказати — історичний досвід у полагоджуванні матеріялів, що відносяться до церковних справ. Саме у зв'язку з цими церковними справами „Свобода" за наших попередників, а з нею і наша установа, пережили одну із найбільших криз. Це тому, що церковно-релігійні проблеми і суперечності належать до тих, які викликають і розбурхують пристрасті. Одне необережне слово може заважити. Знаючи це, ми були найбільш уважні.

Справу полегшувала обставина, що ми могли мати

(Закінчення на сторінці 4-ій)

Фінансовий стан УНСоюзу в 1972 році: З кінцем місяця березня 1972 року майно нашої організації переступило суму $37,000,000.00. Коли проаналізуємо прибутки перших трьох місяців, то бачимо, що приходи від членських вкладок надалі зменшуються.

Значно більше, як в тім самім часі попереднього року, виплатили ми грошевих зворотів, посмертних запомог та вивінувальних грамот. Сума тих виплат збільшилася на $125,000.00. В загальному прихід першого кварталу 1972 року був на $14,000.00 менший, а видатки на 135,000.00$ більші, як минулого року.

Приріст майна в тім році був менший на $151.000.00.

В місяці лютому і квітні ми продали з втратами три реальності на Бронксі, Н. И., які в 1969 році перебрали через уневажнення гіпотечних позичок. Частиною продажної ціни були наші гіпотечні позички. Одну позичку, також на Бронксі, ми уневажнили та перебрали реальність на власність. Дім в доброму стані і ми самі ним завідуємо та будемо підшукувати купця.

На днях перебираємо на власність ще одну посілість на Бронксі та одну в Чикаґо, яку стараємося відразу продати.

В стані замкнення є ще дві позички — одна в Канаді, а друга в Коннектикат. Тільки одна гіпотечна позичка залягає з вплатами відсотків за більше, як 3 місяці.

В біжучому році уділено 6 гіпотечних позичок і збільшено позичку на загальну суму $111,000.00. Ми дали згоду на уділення та очікуємо вже остаточного заключення двох гіпотечних позичок — одної в Канаді, а другої в Америці на суму $105,000.00. Збільшено будівельну позичку для допоміжної корпорації до суми $ 2,044.000.00, а в банку ця корпорація затягнула ще додаткових $ 1,040,000.00.

З кінцем минулого року підписано контракт купна нових електронічних машин для поліпшення нашого книговедення. В перших місяцях 1972 року машині ці нам доставлено й урухомлено. Опрацьовуємо тепер переключення з днем 1 липня на машинову систему всіх платень, тобто тих, які платимо в Головній Канцелярії, в „Свободі", а також на Союзівці. Опісля є передбачена зміна у книговеденні гіпотечних і членських позичок на грамотах. Нашою метою є закінчити всі зміни до часу, коли будемо переноситися до нових приміщень.

Багато додаткової праці й труду маємо з декількома Відділами, які не присилають своїх внесків на означений час. Помимо наших всіх заходів, на сьогоднішній день 13 Відділів не розчислилися за квітень, 2 Відділи від березня, 2 від лютого, а один від січня.

Ріст УНСоюзу мусимо забезпечити включенням молоді в ряди наших членів, а ріст професійної нашої організації через дальшу механізацію праці та відмолодження союзових діячів.

Виконуючи обов'язки головного касира в нашому Союзі, я завжди мала на увазі його ідеали й діяла в тому переконанні, що УНСоюз — це загальна громадська організація, побудована на демократичних засадах, які виплекав в себе американський нарід. УНСоюз це народна організація, що вийшла з народу і вона в першу чергу дає поміч і працю для нашого членства, своєю працею у висліді несе допомогу українському народові у його змаганні до незалежности.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА АНТОНА ДРАГАНА

(Продовження зі сторінки 3-ої)

сумнів, чи вагатись виключно щодо підходу і тактики, але ніколи щодо принципу і того, що в редагуванні газети найважливіше — правди. Не думаю, що в будь-якому іншому пресовому органі цей принцип і ця правда були з'ясовані вчасніше, точніше й виразніше, як у „Свободі". Ці справи були вже предметом уваги попередніх річних і конвенційних редакційних звітів, отже зайво їх повторювати. Але не зашкодить повторити, що „Свобода", як і УНСоюз, ані у звітовому часі, ані раніше не потребували вагатися чи „шукати". 27-ма Конвенція УНС в 1970-му році схвалила оформлену редакцією резолюцію, в якій сказано виразно й недвозначно:

> Тому, що патріярхальне завершення Помісної Української Католицької Церкви є в найкращому інтересі Вселенської Церкви та передбачене Декретом про Східні Церкви Ватиканського Собору Другого, і
>
> Тому, що Помісна Українська Католицька Церква заслужила собі на таке вивищення своїм ісповідництвом та гекатомбами жертв своїх ієрархів, священиків і вірних, і
>
> Тому, що таке патріярхальне завершення структури Помісної УКЦеркви є однодушним прагненням усіх Владик і вірних цієї Церкви та їхніх церковних і мирянських установ і організацій,
>
> Отже тому ми, 27-ма Конвенція УНСоюзу, однодушно і беззастережно піддержуємо ці прагнення та закликаємо всіх своїх членів католицького віровизнання до активної участи в усіх актах і акціях, спрямованих на досягнення цієї великої мети.

Це становище єдине, що зобов'язує публікації УНСоюзу і ми цю постанову виконували совісно та відповідно до наших сил і спроможностей, без страху перед ніким і без ласки для будь-кого. Друк сумнівних чи контроверзійних матеріялів цієї редакційної засади не тільки не заперечував, але, навпаки, підтверджував та скріплював.

Помісна Українська Католицька Церква не єдина, що в звітовому часі мала свої проблеми, з якими зустрічалися публікації УНСоюзу. Мала їх у малій мірі також Українська Православна Церква. 50-ліття відновлення Української Автокефальної Православної Церкви в Києві та його відзначування погрожувало відновленням деяких внутрішніх суперечностей і непорозумінь, що відновились опісля зі смертю Первоієрарха УПЦ в ЗСА світлої пам'яті Блаженнішого Митрополита Іоана. Як у справах УКЦеркви, так і в справах УПЦеркви публікації УНС застосовували ту саму максимальну уважливість, зокрема у тактиці і підході до них. Остання, 27-ма Конвенція УНСоюзу залишила нам твердий принцип та виразну вказівку також у відношенні до УПЦ, схваливши резолюцію, яку пригадуємо:

> Тому, що вже від багатьох років Українська Православна Церква та її Ієрархи, священики і вірні змагають до організаційного завершення цієї Церкви в одній Українській Автокефальній Православній Церкві, і
>
> Тому, що таке завершення є в найкращому інтересі цієї Церкви та українського народу,
>
> Отже тому 27-ма Конвенція УНСоюзу гаряче підтримує ці прагнення і закликає всіх своїх членів православного віровизнання приєднатись до кожної акції своїх Владик у змаганні до досягнення цієї мети.

Цю постанову публікації УНСоюзу скрупулятно виконували і, сподіюсь, дали цим також і свій бодай малий вклад у замітний розвиток справ УПЦеркви саме в дусі нашої конвенційної резолюції — що треба з радістю ствердити.

У Помісній Українській Католицькій Церкві великою і дуже надійною подією був згаданий уже її П'ятий Синод та створення в його результаті Постійного Архиєпископського Синоду при повній солідарності всіх Владик. Це усунуло внутрішні суперечності, але далеко ще не перемогло тих зовнішніх перешкод, що на них від самого початку натраляють змагання до патріярхального завершення УКЦеркви. Постійне і наполегливе здійснювання заклику Первоієрарха УКЦеркви Блаженнішого Верховного Архиєпископа, щоб не опускати рук і продовжувати наші зусилля збільшеною активністю і жертвенністю заслуговують на повну підтримку і її мають у наших публікаціях.

В ОБОРОНІ ПОНЕВОЛЕНИХ І ПЕРЕСЛІДУВАНИХ БРАТІВ

Через сторінки усіх 78 річників „Свободи" таки справді „золотою ниткою" тягнеться постійна і велика турбота про долю й недолю рідного народу на рідній землі та бажання допомогти йому. Це — так би мовити — постійна болізнь публікацій УНСоюзу. Але в звітному часі була до цього окрема причина, коли в Україні окупаційний червоний режим почав нову хвилю арештів, головно молодих українських інтелектуалістів. Публікації УНСоюзу не тільки скрупулятно інформували про нові репресії і нові вияви справжнього глуму над людськими правами в Україні, але й максимально піддержували продовжувані досі протестаційні акції українців в світі, зокрема в Америці і Канаді, в які так надійно включилася, часто даючи ініціятиву, наша молодь.

ГРОМАДСЬКІ СПРАВИ

Розвиток нашої громади в усіх ділянках її активности та постійна підтримка всіх її конструктивних починів належить до головних завдань публікацій УНСоюзу, і це вони постійно виконують. Але в звітовому часі, на тлі різних внутрішніх суперечностей, вже під кінець року виявилася загроза апатії, своєрідного „опущення рук", як до Національного Фонду УККА по кінець листопада вплинула заледве половина передбачуваної суми. Це й було причиною, що „Свобода" і англомовний „Український Тижневик" почали „бити в усі дзвони" і — думаю — рішально причинилися до того, що впродовж місяця грудня зібрано приблизно таку суму, як за всі попередні місяці того року.

ОСЕРЕДОК УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ В ГАРВАРДІ

Заплянований і поступово здійснюваний Осередок Українських Студій в Гарварді „Свобода" постійно окреслює, як один із найсміливіших і рівночасно один з найважливіших починів українців в Америці. З цього випливає і відношення публікацій УНСоюзу до того почину. Очевидно, що, вважаючи українські студії в Гарварді за один із наших найважливіших під цю пору починів, ми все ж таки не можемо зменшувати нашої уваги та нашої підтримки для інших добрих цілей. В звітовому часі наша вільна Альма Матер, Український Вільний Університет відзначив своє 50-ліття, і з цієї нагоди публікації УНСоюзу вважали за корисне і потрібне віддати більше уваги цій установі, що могло дещо сповільнити акції збірки фондів на завершення Осередку Українських Студій в Гарварді. Проте, вже з початком цього року „Свобода" знову почала і продовжує „бити в усі дзвони" в справі Гарварду. Ця акція сильно збільшиться в найближчих тижнях і місяцях, щоб допомогти нашим ентузіястам українських студій в Гарварді — до яких ми і себе зараховуємо — зібрати до кінця цього року потрібних ще 700.000 долярів.

СПРАВИ УНСОЮЗУ

В історії УНСоюзу, мабуть, ще не було річних нарад Головного Уряду чи Конвенції, під час яких не було б докору, що „Свобода" „замало пише" про УНСоюз. Це вже — можна б сказати — традиційні докори, бо редакція цю справу дещо інакше оцінює. Ми вважаємо, що кожна добра справа, про яку публікації УНСоюзу пишуть і її підтримують, є справою УНСоюзу і для УНСоюзу. Але, навіть дослівно оцінюючи ситуацію, з кожного річника „Свободи" можна скласти окремий том статтей, дописів і закликів УНСоюзу. Часто також трапляється, що секретарі наших Відділів, наші організатори і головні урядовці посилають нам не зв'язані безпосередньо з УНСоюзом дописи, але майже завжди із заввагою, що це їм допоможе в організаційній праці. І ми глибоко в цьому переконані. Вважаємо, що ті сторінки молоді, що їх ми друкуємо, як і публікації про успіхи нашої молоді, наших професіоналістів тощо могли б рішально причинитися для скріплення організаційної праці, якби ці матеріяли були відповідно використані. Маємо на це багато доказів. При справах УНСоюзу згадаю, що вже в цьому році „Свобода" і „Український Тижневик" почали і продовжують спеціяльну обслугу нашої організаційної кампанії. Вкінці додам, що „Трибуна УНС" тепер уже знову появлятиметься кожного місяця разом з рекордовим, касовим та організаційним звітами.

НОВІ ПЕРСПЕКТИВИ

Ювілейне гасло УНСоюзу: „У пошані до піонерів — лицем до молоді!", на яке так часто відкликувались делегати на останній 27-ій Конвенції УНСоюзу, з кожним днем більше починає давати практичні наслідки. Дві головні проблеми в нашому житті у звітовому часі вплинули поважно на дуже надійну активізацію нашої молоді. Були це: продовжувана справа українських студій в Гарварді та протестаційна акція в обороні людських прав в Україні після нових арештів і переслідувань українських інтелектуалістів. Упарі з цією активізацією, з кожним днем збільшується кількість наших дописувачів з-поміж цієї молоді, зокрема студентської. Це одне з найбільш надійних явищ, що дає найкращі перспективи для наших публікацій на майбутнє .Не потребуємо побоюватись, що пройде ще деякий час і не стане ані редакторів, ані читачів української газети в Америці. Зміни, які зайшли в звітовому часі, переконують, що таки справді „козацькому роду нема переводу".

НАШІ ТРУДНОЩІ

Цих труднощів редакція має, мабуть, стільки, скільки чисел газет появляється в році. Головна наша трудність та, що з іншого боку є радістю: ріст і розвиток та активізація нашої громади в усіх ділянках. Минулися, дай Боже, безповоротно ті часи, коли в редакції були „огіркові сезони", коли треба було заповнювати сторінки газети передруками чи будь-чим. Сьогодні ситуація така, що ми не можемо використати навіть половини чи, може, й одної третини тих матеріялів, що їх нам надсилається. Ситуацію ще більше утруднює та обставина, що інші газети в цій країні зменшили свій об'єм, що ми не маємо достатньої кількости професійних журналів — для спорту, мистецтва, шкільництва, економіки і ін. Деякі існують, але появляються рідко і у відносно малому тиражі. Мавши це на увазі, ми стараємося бодай до деякої міри заповнити прогалину і друкуємо бодай дещо з тих матеріялів.

Очевидно, схвалена на попередніх річних нарадах рекомендація збільшити „Свободу" до бодай шести сторінок, як буде вповні переведена в життя, допоможе бодай дещо в розв'язці цих труднощів. Але це технічно можна буде вповні здійснити тоді, як уже перенесемось до нових приміщень і набудемо нові машини. Очевидно, що цю рекомендацію ми ввесь час мали на увазі і — формально справу беручи — здійснили її постільки, що сумарично в першому кварталі цього року кожне число „Свободи" мало пересічно більше, ніж шість сторінок. Але в це враховано також друк конвенційного протоколу та місячні звіти, бо технічно ми можемо на нашій пресі друкувати максимально вісім сторінок. А втім, друк газети в більшому об'ємі залежить не тільки від технічної спроможности преси і ширини паперу, але й від відповідно збільшеної кількости працівників в усіх відділах видавництва. Все це можна перевести тільки поступово. Минулорічна рекомендація Головного Уряду відносилась до цього, 1972-го року, який ще не закінчився. Сподіваюся, що в наступному редакційному звіті можна буде в цій справі сказати дещо більше.

НАШІ ПУБЛІКАЦІЇ

У звітовому часі продовжувалась безперервна публікація українського щоденника „Свобода" з його понад десятком спеціяльних сторінок, головно для молоді, англомовного „Українського Тижневика" та дитячого місячника „Веселка". Звіти редакторів „Укр. Тижневика" і „Веселки" долучені до цього звіту. Наш традиційний вже річний календар-альманах на 1972 р. був надрукований і в більшості висланий в 1971 році. Випущено окремими відбитками спогад проф. Панаса Феденка про Зимовий Похід та Авраама Шифріна про совєтські концентраційні табори. Закінчено друк монументальної праці д-ра Луки Луцева про Василя Стефаника у 100-річчя з дня його народження. Крім цих власних книжкових випусків, наша друкарня виконала ще ряд інших книжкових замовлень, до більших з яких належить історія ЗУАДК-у „Брат братові". У нашій друкарні продовжувано також друк „Українського Квартальника" для УККА.

REPORT OF ZENON SNYLYK, EDITOR OF «THE UKRAINIAN WEEKLY»

It was only a year ago at this time that our community, particularly its Catholic segment, was wrought by cleavages that threatened to erupt into a crisis of major proportions, one that could have left a permanent scar on our organized life. Arising out of genuine concern for the well-being c the Ukrainian Catholic Church, this crisis permeated almost every fabric of our life. Our organization and our publications did not remain inaffected by the turmoil.

It was with a sense of great relief and surging hope that our community received the news of the convocation of the Fifth Archiepiscopal Synod of the Ukrainian Catholic Church in Rome on October 31, 1971. The week-long assemblage of the Ukrainian Catholic hierarchy under the leadership of Archbishop-Major Josyf Cardinal Slipyj, long-awaited by the laity, took a number of forthright steps to resolve some of the acute problems perturbing the clergy and the faithful. Most importantly, it proclaimed the autonomy of the Church and established a permanent Synod under the helm of Cardinal Josyf. In a span of five short days, the hierarchs succeeded in bridging a gap and ameliorating an extremely sensitive situation.

It was a distinct privilege for this editor to be assigned to cover this truly memorable event for the Svoboda Press, the only Ukrainian publication which had its own reporter for immediate on-the-spot coverage, a fact that in no small measure is a tribute to our publisher, the Ukrainian National Association.

Barely did the crisis subside as Ukrainians in the free world learned of widespread arrests in Ukraine. More than 200 names were added to the long list of Ukrainian intellectuals already languishing in Soviet concentration camps in Mordovia in what is a new wave of terror and repressions instigated by the Communist regime.

The reaction of the Ukrainian community in the free world was immediate. In New York, in Ottawa, in Washington, in London, in Munich — in communities large and small — Ukrainians took to the streets to demonstrate against the violation of basic human and constitutional rights of their kinsmen in Ukraine. Our central representative organizations raised the questions at international forums and made representations at various levels requesting intercession in behalf of the arrested Ukrainians. The UNA — its leaders and the rank and file — has been prominently involved in this action, as befits the largest Ukrainian organization in the free world, while our publications have been reporting and spotlighting the situation in issue after issue. Our organization was the first to initiate a fund in defense of human rights in Ukraine and continues at this time to seek ways through various channels to alleviate the plight of the victims of Communist terror.

In providing exhaustive, detailed coverage of these events — including two special issues of The Ukrainian Weekly — we have sought to underline the role of our young people, who have initiated and carried through a number of actions in what has been a commendable display of concern, involvement and commitment. Clearly, by their response to this most recent instance of oppression in Ukraine, our young people in the free world allayed the often aired fears of alienation, indifference and lack of concern.

The response to events in Ukraine has not been limited entirely to protest actions. Our highly motivated young people have transformed their indignation into a determination to conclude this year the fund-raising drive for three chairs of Ukrainian Studies at Harvard University. Hundreds of young people have replenished the ranks of the Ukrainian Studies Chair Fund activists in an all-out effort to raise the needed $700,000 by the year's end for this truly great project of national magnitude, one that has long had the support and endorsement of our Association and its publications.

While dominating the pages of Svoboda and The Ukrainian Weekly, these events have in no way stymied the internal life of our community. On the contrary, they have contributed to a marked upsurge of activity, at times overtaxing our newspapers with reportorial coverage. None of the developments, however, have gone unnoticed in our newspapers. Despite manpower shortages and space limitations, we are providing our members and readers with news, commentary, opinion on what is happening in our community here, in other countries of the free world, and in Ukraine. As the English language organ of the UNA — and by virtue of its strong and diverse involvement in Ukrainian community life — The Weekly always gives priority to our Association's affairs and developments related to it. As demanding a task as it is, we are striving to do our best in what we consider to be a duty and a privilege. In this we are encouraged by our readers — even by their demands — by the information they send to us, by their interest in the well-being of our organization and our publications. It is equally heartening to report a growing number of contributors from among the younger ranks, some of whom may eventually join the membership of our fourth estate. Our own scholarship program is already paying off dividends, as George Wirt, our editorial assistant and second-year student of journalism on a UNA scholarship, is developing into a capable reporter, attuned to the needs and problems of our Association and our community.

As our new headquarters building is rising in a steely skyward thrust, so are our hopes for modernization, expansion, innovation to serve the needs of our membership and our community. It is a great forward step for our Association, one that finds growing recognition among our fellow citizens and is bound to increase the influence and the prestige of Soyuz in the years ahead. We are convinced that its completion will also mark a new phase for our publications and that we shall see at least partial fulfillment of our repeatedly accentuated desire for a more expanded and more embracive service.

It is with sadness and a sense of deep loss that we note the absence at this meeting of our great fraternalist, the late Supreme Treasurer Peter Pucilo whose sudden, untimely death has deprived the UNA of one of its staunchest activists. It is a loss that our entire UNA family shares with great sorrow.

In submitting this report on the eve of what is the Supreme Assembly's second annual meeting since the last Convention, we wish to express our thanks to all supreme officers for their attention to our problems and to extend our best wishes for a productive, forthright session.

ЗВІТ РЕДАКТОРА „ВЕСЕЛКИ" ПРОФ. ВОЛОДИМИРА БАРАГУРИ

У звітному часі вийшло 214 чисел „Веселки" від початку її існування, а журнал увійшов у дев'ятнадцятий рік видання, появляючися під незмінною в своєму особовому складі редакційною колегією: Володимир Барагура, Ромад Завадович, Богдан Гошовський. „Веселка" є єдиним загально-дитячим українським журналом у вільному світі. Мовну редакцію веде редактор Вячеслав Давиденко, мистецьким консультором є проф. Петро Холодний, музичним проф. Осип Залеський. Кількість співробітників-авторів около 30, ілюстраторів 15. Більшість співробітників — це люди літні й тому їхнє співробітництво нерегулярне, зумовлене недугами, браком творчих сил і наснаги. Спроби приєднати співробітників-авторів середнього й молодшого віку покищо не дають успіхів, через слабе знання проспективних співробітників української літературної мови й проблематики, хоч з другого боку молодші віком співробітники могли б краще розуміти психіку й вимоги та потреби сьогоднішнього малого читача тоді, коли автори старшого віку цього відчуття не мають й їхня тематика обмежена споминами Рідного Краю й незавжди сприємлива для дітей, що виховані в іншій дійсності.

Дещо легша ситуація з ілюстраторами, бо хоч їхні матеріяльні вимоги куди більші ніж письменників, все-таки можна притягнути молодші сили, бо засіб вислову образотворчого мистецтва має більш міжнародний характер, хоч попри те мистці-ілюстратори мусять мати знання українських стилів, фолкльору, традицій, побуту, історії, культури.

Зауважується збільшене зацікавлення журналом дітей, які присилають чимраз більше листів, дописів, віршів, оповідань та ілюстрацій, а навіть музичних композицій. Ці матеріяли редакція радо вітає й використовує їх на шпальтах „Веселки" для стимулювання творчости юних талантів. Останньо надруковано у „Веселці" розповідь англомовного канадійця неукраїнського роду, який написав для „В" свою розповідь англійською мовою, довідавшися й познайомившися з „В" завдяки своїй учительці-українці, яка й переклала цю розповідь на українську мову. Збільшення пожертв на пресовий фонд „В" свідчить також про зрозуміння й зацікавлення ширшого громадянства проблемою друкованого періодичного слова для дітей, якщо акція Гарвардського Українського Центру має в майбутньому знайти своє оправдання й якщо українське національне життя в діяспорі має зберегтися.

Літературно-мистецькі та дидактично-виховні принципи „Веселки" залишилися в основному такі самі, які були в моменті оснування журналу. Журнал стоїть на загальноукраїнських позиціях, без групових, регіональних, чи віровизнаневих упереджень. Головна ціль журналу — виховати українську дитину в діяспорі на свідомого члена української національної спільноти, базуючи те виховання на первнях української національної культури й традицій та згідно з українською національно-державницькою рацією. Вони базовані на принципах традиційної української моралі й релігійности.

Матеріяли в „В" в більшості українознавчі з практичною метою зробити журнал допоміжною лектурою в школах, на курсах українознавства та в молодечих організаціях, у веденні їх виховно-навчальної програми. З цього погляду журнал включає себе, як один із найважливіших засобів національного виховання української дитини в діяспорі у зосереджених зусиллях інших виховних засобів, що прямують до тієї самої мети. Редакція дбає про відповідний літературно-мистецький і виховно-навчальний та релігійно-моральний рівень матеріялів, публікованих на сторінках „Веселки". Окрему увагу присвячується чистоті української мови. „Веселка", як єдиний у діяспорі загальнодитячий журнал, є плятформою, на якій можуть виступати творчі сили наявних національно-українських письменників для дітей та молодих письменницьких адептів. „Веселка" протиставиться тим журналам для українських дітей, які виходять на Рідних Землях змосковщеною українською мовою та тільки з назви є українські, чи радше „ на украинском языке". В тому лежить і політично-виховна роля „В".

Поруч творів наявних живучих українських письменників, „Веселка" передруковує кращі писання раніших українських письменників для дітей та публікує рідкісні тепер твори та видання, що вичерпані, чи недоступні. Передруковується також вартісніші і цікавіші матеріяли, що були публіковані в раніших річниках „Веселки".

На сторінках „Веселки" відзначено кілька ювілейних дат покійних і живучих українських письменників, мистців-ілюстраторів та композиторів для дітей. Звітодавець допоміг матеріялами та біографічними даними відзначити ювілей співредактора журналу Р. Завадовича в Чикаго та мав доповідь про Галину Мазепу-Коваль, як про ілюстраторку дитячих видань, з нагоди відкриття її виставки в Ню Йорку, підкреслюючи зокрема її співпрацю в „Веселці".

Дальша доля й розвиток „Веселки" залежать від позитивної розв'язки таких проблем: (1) читачів передплатників, (2) ставлення до журналу батьків, учителів, виховників та всього українського громадянства, (3) співробітників — авторів, ілюстраторів і композиторів.

Редакція зі свого боку робить всі заходи й зусилля та докладає всіх старань, щоб ці проблеми розв'язати позитивно й запевнити дальшу появу й відповідний рівень „Веселки", щоб вона могла виконати своє завдання й місію в процесі виховання молодого українського покоління.

НОВІ ПЛЯНИ

Стільки про „Український Тижневик" і „Веселку" їхні редактори Зенон Снилик і проф. Володимир Барагура.

Мавши на увазі передбачений перенос до нових приміщень, в-во тепер насамперед „вичищує стіл", себто старається виконати ці праці, що вже є в процесі. До них належить у першу чергу книжка про нашого „найбільшого союзовця" — як його назвав покійний наш головний предсідник Дмитро Галичин — та нашого найбільшого редактора д-ра Луку Мишугу, склад якої вже закінчений. Уже деякий час тому започатковано ,але перервано друкарський склад книжки про „«Свободу» в минулому і сучасному", яка повинна появитися друком у наступному році, у 80-ліття „Свободи". У редакційній підготові до друку є велика праця Уласа Самчука „Союз незнаних", яку плянуємо видати до 80-ліття УНСоюзу в 1974-му році. Очевидно, що появиться наш річний альманах, який в цьому році буде присвячений, крім 80-ліття „Свободи", головно 100-літтю Наукового Т-ва ім. Шевченка.

АНГЛОМОВНІ ПУБЛІКАЦІЇ

Згадана вже перспектива переходу до нових примі-

(Закінчення на стор. 5-ій)

Та сама „облога" тривала 30 годин і 30 днів

Службовці газети ЦК КП УССР „Радянська Україна" з 10 січня ц. р. перестаралися у вишукуванні й поміщенні антиамериканських новин, які вони передруковують із московської „ц е н тральної" преси. В тому числі газети була надрукована вістка ТАСС із Ню Йорку під наг. „Облога довжиною в 30 днів", після чого йде такий текст: „Облога поліцією будинку готелю „Говард Джонсон" у центрі ділової частини Нового Орлеана тривала 30 годин. Кровопролитна перестрілка" і т. д. Идеться про нюорлінську трагедію, під час якої поліція дійсно біля 30 годин облягала готель із снайпером, але не „30 днів", як написано в „Радянській Україні"...

ЗА ВЛАСНІ ГРОШІ

„Скоро телевізійні програми із Москви і Києва зможуть дивитися всі жителі Поділля", повідомила „Правда", з 14-го січня, не соромлячись ставити Москву в Україні перед Києвом навіть у телевізійних справах. На Поділлі є чимало долин, і розташовані там села не можуть приймати телевізійних передач, бо хвилі проходять понад ними вгорі. Щоб „переловлювати" телевізійні програми, колгоспники за власні гроші будують високі вежі, подекуди до 30 метрів висоти.

АЛЮМІНІЄВІ ГІТАРИ

Житомирська фабрика музичних інструментів звичайно випускала дерев'яні гітари, але тепер з нового року удосконалилась, або ж забракло дерева — випускає гітари з алюмінію. У 1973 році має піти на ринок понад 20 000 алюмінієвих гітар, які „не поступаються перед дерев'яними, а за деякими даними навіть переважають їх. Вони виготовлені з легкого і міцного металу".

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА АНТОНА ДРАГАНА

((Закінчення зі стор. 4-ої)

щезь не дозволяє нам конкретизувати плянів щодо підготови англомовного видання словникової Енциклопедії Українознавства, але вона аж ніяк не сходить з порядку наших плянів і задумів. Ми маємо також уже тентативне домовлення з великим американським видавництвом щодо публікації нового і цілком перевіреного видання однотомової „Історії України" Михайла Грушевського, що вимагатиме добрий рік повного затруднення кваліфікованого спеціяліста. Ми також мали вже вступні розмови щодо евентуального опублікування англійською мовою інших наших вартісних видань.

ПРАЦІВНИКИ

Любов Лапичак, керівничка адміністрації

Анатоль Домарацький, керівник друкарні

У видавництві Українського Народного Союзу є затруднених тепер, разом із звітодавцем, 38 працівників. З того — в редакції 7, в адміністрації з книгарнею 6 та в друкарні з експедицією 15. Частинно допомагають у редакції, але головно в адміністрації двоє студентів. Маємо також в друкарні одного „курсанта". До працівників редакції не включено тут трьох редакторів „Веселки", які працюють поза редакційними приміщеннями, як і одного члена редакції щоденника, що працює поза редакцією. У складі працівників у звітовому часі — за малими виїмками — не було жадних змін, хиба та, що всі вони знову на один рік „давніші".

До членів нашої редакції можна і треба зарахувати неперевершеного редактора постійної рубрики „На медичні теми" нашого головного контролера д-ра Михайла Данилюка, як і редактора рубрики „Життя і знання" інж. Лева Яцкевича. При цьому згадано, що вже в звітовому часі започатковано хвилево ще не періодичну рубрику „На правничі теми", яку редагує наш головний радний д-р Богдан Футей, як також започатковано або заплановано ряд інших подібних рубрик, що збагачують зміст щоденника.

Не було також змін у відповідальностях. „Український Тижневик" редагує ред. Зенон Снилик, а „Веселку" проф Володимир Барагура. Адміністрація справно виконує свої обов'язки під проводом пані Люби Лапичак, книгарнею відає дир. Петро Постолюк, а друкарня справно працює під керівництвом Анатоля Домарацького.

ЗАКІНЧЕННЯ

Це тільки дуже короткий і дуже загальний огляд стану і праці видавничого відділу УНСоюзу. Важливість і непромннальність цієї ділянки праці нашої установи увидатнюють знову останні події в Україні і в світі. Ми бачимо, що саме ця видавничо-культурна сторінка життя і творчости нашого народу на рідній землі завжди падає першою жертвою безпощадного ворога-окупанта. Ця ділянка української діяспори, а не її матеріяльні надбання, є також головним предметом атак і напастей комуно-московських народовбивців. Свідки оповідають, як совєтський представник в Об'єднаних Націях злющо вимахував недавно примірником „Свободи" перед очима американського репрезентанта, обвинувачуючи його — невідомо чому — за ті — мовляв — „брехні" що „Свобода" пише про порушування людських прав в Україні. Давня істина, що „одне перо страшніше від сотні багнетів" в нічому не тільки не втратила своєї вартости ,але — думаю — навпаки, ще тільки збільшилася в теперішній добі атомової енергії та здобування космосу.

Також остання криза, зв'язана з американським замінуванням північно-в'єтнамських портів, пригадала нам, що світ ще далекий від того, щоб можна було спокійно спати. Правда, всі люди і народи сьогодні більше, ніж коли, не хочуть і бояться війни, але скільки то вже разів в історії війни „самі вибухали", знищуючи вікові надбання. Завжди і в усіх обставинах найбільшу вартість мають твори людського духа, має та справжня наша Пані, наша культура. І цій Пані служить наша установа через своє видавництво. Цю службу можна тільки збільшувати й поглиблювати.

До свого, раніше надрукованого звіту, головний редактор Антін Драган додав на сесії такі слова:

В надрукованому звіті я подав тільки короткий огляд і характеристику найважливіших проблем, які ми мали в звітовому часі. Проте, жадний Департамент Українського Народного Союзу не друкує таких основних звітів, які друкує видавництво. Ми наші звіти подаємо кожного дня на сторінках щоденника „Свобода", кожного тижня на сторінках англомовного „Українського Тижневика" і кожного місяця на сторінках дитячої „Веселки". З ваших листів, телефонів і навіть розмов я прийшов до переконання, що ви добре знайомі з цими основними „звітами" видавництва. Я буду радий, як ви будете мати в дискусії якінебудь запити, щоб вам відповісти.

Керуючий сесією, проф. Іван Телюк подякував редакторові, відмічуючи, що він побив рекорд в короткому доповненні до свого звіту.

Після десятихвилинної перерви, проф. І. Телюк запросив до звітування Головну Контрольну комісію на чолі з її головою мґром Іваном Гевриком.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

Згідно з постановою статуту, Контрольна комісія перевела провірку майна і діловодства УНСоюзу від 9 до 14-го серпня 1971 р. і від 20 до 25-го березня 1972 р. за час від 1 січня по 31-го грудня 1971 р., а саме: І Геврик — Рекордовий Відділ, Морґеджі, Видатки і Канада; І Винник — Фінансовий Відділ, Б. Гнатюк — „Союзівка", І. Скальчук — Секретарство і Організаційний Відділ, М. Данилюк — „Свобода" і Видавничий Відділ.

Під час обох контроль, Головна Контрольна комісія відбула спільні наради з Екзекутивним Комітетом та ствердила: Усі табелі, подані у звітах головних урядовців, а це головного предсідника, заступника головного предсідника і рекордового секретаря, головного секретаря і організаційного референта, касира, редактора „Свободи", адміністрації „Свободи" і управителя „Союзівки" є правдиві і вірно віддзеркалюють стан майна УНСоюзу і його членства з 31-го грудня 1971 року.

ПРИБУТКИ И ВИДАТКИ ЗА ЧАС ВІД 1-го СІЧНЯ до 31-го ГРУДНЯ 1971 р.

	Прибутки	Видатки
Січень	$ 618,659.87	$ 286,653.82
Лютий	580,812.88	383,499.23
Березень	555,207.76	467,399.74
Квітень	521,937.19	491,188.10
Травень	506,356.65	475,025.47
Червень	553,554.82	981,492.38
Липень	617,686.73	505,898.54
Серпень	654,170.11	889,046.92
Вересень	609,407.99	541,722.68
Жовтень	826,712.07	881,383.37
Листопад	514,917.27	585,946.70
Грудень	633,574.70	721,368.74
Разом	$7,192,998.04	$7,210,625.69

ІНВЕСТИЦІЇ

Прибутки:

Сплачено бондів і обнижено їх вартість	$ 392,811.18
Сплачено морґеджів	1,065,901.74
Сплачено позичок на грамотах членів	99,770.68
Обнижено вартість реальностей	16,326.00
Перенесено реальність до морґеджів	16,939.58
Обнижено вартість друкарських машин	6,812.43
Обнижено вартість електронічних машин	710.60
Депозит на реальності	500.00
Сплачено позичку для Української Національної Корпорації для Віднови Міста	70.00
Разом:	$1,599,842.21
Різні переноси поміж фондами та звороти	166,390.71
Загальний прибуток за 1971 р.	$5,426,765.12
Разом прибуток за 1971 р.	$7,192,998.04

Видатки:

Інвестовано в бондах і стаках і піднесено вартість бондів	$ 735,360.88
Інвестовано в морґеджах	312,810.85
Позички членам на підклад грамот	85,889.99
Позички для Української Національної Корпорації для Відновлення Міста	1,220,114.91
Закуплено електронічних машин	2,006.00
Збільшено вартість реальностей	39,704.45
Перебрано реальність	16,939.58
Разом:	$2,412,820.66
Різні переноси поміж фондами та звороти	166,390.71
Загальні видатки	4,631,414.32
Разом видатки за 1971 рік	$7,210,625.69

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА МҐРА ІВАНА ГЕВРИКА З ПЕРЕВІРКИ РЕКОРДОВОГО ВІДДІЛУ

В цьогорічній перевірці Рекордового Відділу я приглянувся ближче праці службовиків цього Відділу і ствердив, що вони мають повне навантаження обов'язками і виконують їх совісно та ефективнє. Однак пересічний вік службовиків цього Відділу найкраще вказує на потребу притягнення нових молодих службовиків, які постепенно вивчали б всі ці праці та були готові опісля вести її так справно, як її ведуть тепер ці старші віком службовики. Плянування майбутности УНСоюзу наказує нам присвятити цій справі належку увагу.

Рекордовий Відділ виконує ряд праць на машинах IBM, кошти опіки і направ яких виносять тільки $158.00 місячно. Цим самим це устаткування є використовуване дуже добре і воно більше, як оплачується УНСоюзові. Але ці машини вже теж мають поважний вік і тому плянування заступника гол. предсідника Володимира Сохана закупити, або винаймити на місце цих підтоптаних машин нове устаткування є правильне і побажане.

У перевірці присвятив я багато уваги працям Рекордового Відділу в ділянках обслуги секретарів та служби самим членам. Про перевірку та оформлення нових аплікацій на забезпечення реферував я докладно в минулорічному звіті з контролі Рекордового Відділу, підкреслюючи плянове і професійне ведення цих праць. Цим разом хотів я ствердити, як поладнує цей Відділ інші свої праці, і ця перевірка виявила, що Рекордовий Відділ старається дати секретарям, організаторам і членам якнайкращу обслугу. Всі ці праці є виконувані солідно і ефективно завдяки добре запляновaній системі праці та розважно укладеному порядкові важности поодиноких ділянок і справ.

Кожного дня ранком і по полудні, як тільки заступник гол. предсідника В. Сохан відкриє і розділить по Відділах отримані з пошти листи, Рекордовий Відділ висилає посмертні листи, аплікації на допомоги та аплікації на виплати грошових зворотів. Зміни імен та прізвищ, як і зміни спадкоємців на грамотах і картотеках членів оформлює цей Відділ двічі на місяць. Висилку замовлених друків і книг для секретарів поладнується тепер вже кожного тижня, чим приспішено ці праці, що їх раніше виконувано раз на два тижні, або й рідше.

Раз на місяць, тобто з кінцем кожного місяця, поладнує Рекордовий Відділ ось такі праці: зміни у пляні платности вкладок, доповнення вкладок оплатами фондів і передплатами „Свободи", зміни кляси і суми забезпечення, зміни віку, оформлювання додаткового подвійного забезпечення і додаткового забезпечення платника, оформлювання переходу членів з деп. молоді до дорослих, та перехід членів на безплатне продовження і частинно виплачене забезпечення. Так же само з кінцем кожного місяця оформлюється всі зміни у стані членства, як суспензи, прийняття наново й інші, щоб вони були поладнані ще перед виготовленням виказів членів на черговий місяць. Про ці всі зміни в стані членства звітує Рекордовий Відділ у проголошуваних щомісяця місячних звідомленнях на сторінках „Свободи".

З кінцем кожного місяця переводить Рекордовий Відділ облік членства по відділах, по клясах і по стейтах, що їх опісля провіряє із статистичними підсумками, виготовленими на машинах IBM, та на підставі якого він має кожночасно точний стан членства УНСоюзу.

До обов'язків Рекордового Відділу належить теж обчислювання винагород за приєднування нових членів, що його опрацьовує цей Відділ, після перевірки заплачених вкладок нових членів, при кінці кожного кварталу, але за членів приєднаних у попередньому кварталі.

Листування зі секретарями, організаторами і членами УНСоюзу поладнує заступник гол. предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан та його службовики скоро, старуючись дати точні і вичерпні відповіді, виясненя, інформації та поради на порушені справи. Але надто великий тягар листування лежить на самому заступникові гол. предсідника і тому було б побажаним, щоб він заанґажував ще допоміжну силу до цієї праці.

Разом з місячними виказами розсилає Рекордовий Відділ листи за підписом заступника гол. предсідника В. Сохана до власників виплачених грамот кляс Р разом з посвідками про закінчення платности вкладок. Дораджуємо ввести подібні листи до власників виплачених грамот кляс Е, коли їм висилається чеки виплат. Ці листи повинен би розсилати за підписом головного касира фінансовий Відділ разом з чеками.

Під час нашої контролі велися в Рекордовому Відділі підготовчі праці до виплати цьогорічної дивіденди з 31-им травня 1972 р. Уже замовлено чеки дивіденди — друки у формі картотек IBM, та обіжники про висоту дивіденди і заклики до членів складати пожертви цими ж чеками на Фонд Наглої Потреби. При цій нагоді я провірив стан цілого ряду картотек IBM, при допомозі яких виготовляються чеки дивіденд, статистики для річних звітів до забезпеченевих властей, щомісячні викази членства, повідомлення про платність вкладок, та цілий ряд виказів із підсумками зібраних вкладок додаткових забезпечень подвійного забезпечення для дорослих і забезпечення платників на грамотах молоді, та вкладок першого року членства в деп. молоді і дорослих. Всі ці картотеки ведені точно і були допроваджені до тодішнього стану членства та підготовлювано ці картотеки до праць над виготовленням чеків дивіденти.

Чимало часу також я присвятив перевірці стану членських картотек і документів у Рекордовому Відділі. Всі ці картотеки і документи втримані у взірцевому порядку, хоч місця на них вже дуже обмаль в Головній Канцелярії. Картотеки зберігаються в бюрах Рекордового Відділу, так активного членства, як і суспендованих членів із вигаслим забезпеченням. Натомість членські документи (аплікації і т.п.) лише частинно зберігані в бюрах, головно документи активних членів, а решту їх примістив Рекордовий Відділ в долішній пивниці, тому що на горі вже немає для них місця, та й в пивницях вже стало тісно. Обмаль місця так для службовиків, як і документів, відчуває дошкульно Рекордовий Відділ, включно з його керівником В. Сохaном, але це вже буде вкоротці розв'язане із переносом Головної Канцелярії до нового будинку.

Підсумовуючи всі завваги відносно праці Рекордового Відділу, можу з приємністю ствердити, що цей Відділ під проводом заступника гол. предсідника В. Сохана виконує свої обов'язки точно, совісно, та виказує завжди готовість допомагати в праці секретарям і організаторам у терені, як також старається дати ввічливу і скору обслугу особисто відвідувачам Головної Канцелярії та листами, відповідаючи на листування секретарів, організаторів і членів. Слід теж відзначити докладне перестерігання цим Відділом всіх постанов статуту УНСоюзу в поладнуванні справ та виконуванні своїх обов'язків, як теж перестерігання устійненого розподілу праці поміж Відділами Головної Канцелярії, виявляючи при тому постійну готовість тісно співпрацювати з другими Відділами та їхніми керівниками.

На підставі статистичних даних Рекордового Відділу я зладив подані внизу таблиці про стан і рух членства УНСоюзу за 1971 рік, як доповнення до мого звіту з контролі, та для інформації про прибутки і втрати в членстві за звітовий рік.

ЗІСТАВЛЕННЯ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ З 31-го ГРУДНЯ 1971 РОКУ ПО КЛЯСАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Департамент Молоді

Кляса:	*Число членів:*
Кляса I, Т-16 і Т-18	759
Кляса II, Р-70	234
Кляса 4Р, Р-20	898
Кляса 5Е, Е-20	1,303
Кляса 6С, Е-18	61
Нові кляси:	
Кляса Е-20	5,898
Кляса Е-18	4,637
Кляса Е-65	261
Кляса Р-20	7,388
Кляса Р-65	144
Разом активних членів	21,583
На випл. забезп. і безпл. продовженні	3,666
Всіх разом у Деп. Молоді	*25,249*

Департамент Дорослих

Кляса:	*Число членів:*
Старий рід забезпечення	62
Кляса 0, Р-70	243
Кляса Т	3,856
Кляса W	12,453
Кляса Р-20	14,007
Кляса Е-20	9,960
Кляса Р-65	1,489
Кляса Е-65	2,269
Кляса DP-60	281
Кляса DP-65	419
Кляса Т-5	42
Кляса Т-10	215
Кляса ADD	4,356
Дорослі члени з молодечими грамотами	
Кляса 4Р, Р-20	67
Кляса 5Е, Е-20	107
Кляса Р-20	224
Кляса Е-20	214
Кляса Р-65	11
Кляса Е-65	17
Кляса Е-18	5
Разом активних членів	50,297
На випл. забезп. і безпл. продовженні	12,820
Всіх разом у Деп. Дорослих	*63,117*

Підсумки:

Всіх членів у Деп. Молоді	25,249
Всіх членів у Деп. Дорослих	63,117
Разом всіх членів 31 грудня 1971 р.	*88,366*

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ЧЛЕНСТВА І СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ З 31-го ГРУДНЯ 1971 РОКУ

	Число членів:	*Їх сума заб.:*
Активні члени Деп. Молоді	21,583	$20,130,311
Активні члени Деп. Дорослих	45,941	49,289,594
Члени на Акцид. Забезпеченні	4,356	21,780,000
Молодь на випл. забезп. і безпл. продовженні	3,666	2,469,197
Дорослі на випл. забезп. і безпл. продовженні	12,820	9,522,387
Разом всіх членів	*88,366*	*$103,191,489*

ПІДСУМКИ РУХУ ЧЛЕНСТВА ЗА 1971 РІК

Стан активних членів з 1 січня 1971		73,928
Нові члени, приєднані в 1971 році		4,056
Разом		*77,984*
Втрати в 1971 році:		
Суспензи	620	
Грошові звороти	965	
Виплати Е грамот	1,836	
Сплати вкладок Р грамот	1,715	
Смертні виплати	883	
Інші втрати	85	
Разом втрати		6,104
Стан активних членів 31 грудня 1971		*71,880*

АКТИВНІ ЧЛЕНИ
Порівняння 1970 і 1971 років

	Стан членів 31 грудня 1970	*Стан членів 31 грудня 1971*	*Прибуток, або втрата*
Молодь	22,433	21,583	— 850
Дорослі	47,432	45,941	— 1,491
Грамоти АДД	4,063	4,356	+ 293
Разом	*73,928*	*71,880*	*— 2,048*

ВСІ ЧЛЕНИ УНС
Порівняння 1970 і 1971 років

	Стан членів 31 грудня 1970	*Стан членів 31 грудня 1971*	*Прибуток, або втрата*
Молодь	25,833	25,249	— 584
Дорослі	59,313	58,761	— 552
Грамоти АДД	4,063	4,356	+ 293
Разом	*89,209*	*88,366*	*— 843*

КАНАДА

27-го березня 1972 р. переведено контролю у представника УНС для Канадійського уряду, адвоката Р. Максимова.

У приміщенні канцелярії п. Максимова зберігаються копії місячних виказів Канадійських Відділів Департаменту Дорослих, Молодечого і Акцидентового, всі викази депозитів, державних бондів, інших канадійських інвестицій, головна книга, книга морґеджів, книга позичок на грамоти членів та книги, які відносяться до асекурації з Департаменту в Оттаві. Дальше зберігаються всі копії банкових депозитів, копії посвідок заплачення на позички грамот, посвідки за заплачення відсотків і сплати капіталу.

Канада — це великий резервуар нових членів і нової братської праці УНС. З жалем треба признати, що до сьогодні в Канаді ще немає жадного приміщення на Канадійську Канцелярію, що дуже пекуче далося відчути в минулому році. Тому, що УНС переріс своїм маєтком і членством в Канаді всі подібні йому допомогові організації, тому й канадійські державні асекураційні чинники ставлять більші вимоги, як колись у минулому.

Для дальшого зросту УНС в Канаді треба взяти до уваги на майбутнє:

а) Приналежність УНС до Екзекутиви КУК на рівні з іншими великими організаціями,

б) По можності набути союзові приміщення (по більших українських осередках), де могло б сходитися союзове членство, а особливо молодь,

в) Видання „Канадійської Трибуни УНСоюзу" в українських канадійських тижневиках,

г) Частіше проголошування про УНСоюз в радіопередачах,

ґ) Відновлення Канадійської Канцелярії згідно прийнятої резолюції на минулій Конвенції і її директора Богдана Зорича.

Закінчуючи свій звіт даними заувагами і рекомендаціями, я стараюся усе і всюди дбати про поширення і зріст Батька-Союзу.

(Продовження буде)

В СССР рахуються з потенційними можливостями „повітряного піратства"

Київ. — Президія Верховного Совєту СССР у Москві винесла „указ" із 3-го січня ц. р., відомий під назвою „Про кримінальну відповідальність за викрадення повітряного судна" — літака, дирижабля, аеростата, гелікоптера. В постанові повно суворих погроз і попереджень тим, які мали б бажання чи необхідність в СССР вдатися до такого крайнього заходу, як викрадення літака: в'язниця від 3 до 10 і до 15 років, або розстріл; каратимуть не лише безпосередньо винних, а й посередньо, наприклад, за не донесення владі про змову викрасти літак і т. п. Совєтська преса приділила багато уваги цьому „указу", пояснюючи його в цілому й по пунктах читачам, до яких він скерований.

Московські „Известия" з 16 січня присвятили цій темі цілу шпальту згори до низу під наг. „Проти повітряних піратів". Характерно, що поряд з поясненням різних точок „указу", „Известия" навели тільки один приклад з випадків викрадення літаків в СССР: про викрадення літака в Керчі в 1970 р. і втечу громадян В. Поздєєва та Н. Гілева до Туреччини, яка їх потім видала „за домовленням із турецьким урядом", а „Верховний Суд Української ССР суворо покарав злочинців", сказано в „Известиях". Вістку спрепаровано так, ніби між СССР і Туреччиною дійсно існує домовлення про обов'язкову видачу втікачів Москві, хоча насправді про таке домовлення не було повідомлень у світовій пресі.

Відзначення 35-ліття священства о Богдана Смика

Тридцять п'ять років тому, 12 грудня 1937 р. десятьох питомців відомої зі свого високого рівня Львівської Богословської Академії прийняли свячення з рук Преосв. Івана Бучка, у приявності Слуги Божого Митрополита Андрея. Нововисвячених священиків прийняв на авдієнції Митрополит Андрей, сказавши до них пророчими устами, що ждуть їх важкі випробування, бо наша Церква попаде під владу большевиків і аж по страшних терпінях і жертвах відродиться і заясніє знову в славі.

Серед отих десятьох питомців, які вийшли з-під руки таких великих духовних провідників, як Митрополит Андрей і теперішній Верховний Архиєпископ Иосиф, був і о. Богдан Смик, сьогодні парох української католицької парафії св. Володимира Великого в Ютиці та парафії в Ром Н. И. Оту замітну дату в житті їх улюбленого пароха відзначили обидві парафії врочистими святкуваннями 29 жовтня 1972 року.

У переповненому вірними храмі св. Володимира Великого відправлено Благодарну Службу Божу в сослуженні 12 священиків, а о. мітр. радник В. Тарнавський з Едмонтону виголосив проповідь, представивши життьовий шлях і душпастирювання Ювілята у важких воєнних і повоєнних роках, як відданого сина своєї Церкви і Народу.

Святочну Вечерю, що відбулася по Богослужбі в новенькій, чепурній Католицькій Авдиторії, почали школярі відспіванням молитви „Отче Наш". Під час вечері виступали з мистецькою програмою кол. учениці Ювілята, Наталка Топольницька і Галина Ґнап, обидві ґрадуантки музичних консерваторій.

Присутність багатьох представників наших центральних організацій і численні привіти від високопоставлених осіб перемінили місцеве свято двох парафій у святкування усієї української еміґрації, що поспішила висловити своє признання і свою пошану для Ювілята, як невтомного душпастиря, відданого виховника молоді і активного визначного діяча. Привіти наспіли від Його Блаженства Верховного Архиєпископа Иосифа,від Преосв. Івана Бучка, від Єпископа Иосифа Шмондюка. Від Товариства св. Андрея, якого Ювілят був одним з основників склав привіт о. д-р Богдан Волошин. Від Світового Т-ва за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви привітав Ювілята д-р В. Пушкар, виголосивши слово. Від Крайової Пластової Старшини привітав Ювілята як виховника молоді і

о. Богдан Смик

капеляна Пласту на ЗСА пл. сен. Павло Дорожинський. Від Українського Народного Союзу, в діяльності якого Ювілят брав активну участь, склав привіт перший заступник гол. предсідника проф. І. Телюк. Окреме привітальне слово виголосив о. декан Василь Середович.

Письмові привіти наспіли від СУК „Провидіння" та від місцевих організацій і громадян, приятелів і знайомих з усіх континентів. Від парафіян промовляв д-р В. Когутяк, підкреслюючи великі залуги Ювілята в розбудові парафій і вихованні молоді.

Окрасою святкувань був виступ відомої співачки Галини Андреадіс, яка виконала кілька пісень, з окремою присвятою для Ювілята. Рясні, невгавні оплески були для неї щирим признанням від громади, за те, що чудовим співом допомогла відзначити більше врочисто велику річницю в житті їх пароха.

Святочною Вечерею проводив о. мітр. радник В. Тарнавський. Він висловив почування всіх парафіян, що оті святкування в однаковій мірі призначені і для дружини Ювілята, п-ні Володимири, яка була йому невтомною помічницею на життьовому шляху, в вихованні дітей, в праці в парафіях, в громадській і суспільній роботі, а зокрема в патріотичному вихованні нашої молоді.

Кінцеве слово Ювілята було повне глибоких думок і завважень. Ювілят поглянув на пройдений ним шлях, згадав своїх великих учителів і їхню науку про віддану службу своїй Церкві і Народові. В цьому дусі він і діяв усе життя, щоб могти сказати, що він зробив все, що було в його силі, для Бога і для Батьківщини.

Так і бачилося його в колі близької родини, дружини, сестри, брата, дітей і внуків, та посеред великої української родини, живий приклад доброго батька, господаря, громадянина, виховника і як взірцевого душпастиря. Завдяки таким як він народ перетривав усі лихоліття, зберіг свої Церкви, своє ім'я і віру в перемогу Правди.

І. Смолій

Молодечий Відділ СУА у Філядельфії

10-го грудня 1972 р. відбулися Річні Збори і вибір нової Управи 98-го Молодечого Відділу Союзу Українок Америки у Філядельфії. Цей Відділ хоча не дуже численний, бо нараховує 35 членок є надзвичайно активний. Звітування уступаючої Управи в складі пань: П. Савчак, голова, Х. Перфецька, заступник голови і культурно - освітня референтка; М. Кохановська, секретарка; В. Датен, скарбник; В. Андрейчик, імпрезова і господарська референтка; Дз. Швед, референтка народного мистецтва; З. Кунаш, пресова референтка; Д. Яримович, референтка суспільної опіки; Л. Бугай, організаційна референтка; — виказало ясно зацікавлення і успіхи молодих членок.

Щоб поширити власне знання пані слухали доповіді на різні теми, а зокрема про українське мистецтво, малярство, архітектуру, теперішній рух спротиву на Україні, українські книжки і т. п. Здаючи собі справу з ваги так званої „позитивної пропаґанди" Відділ рішив розповсюджувати знання про українське мистецтво, культуру і книжку серед американського громадянства. Із цією метою в 1972 р. Мистецький комітет улаштував сім обширних виставок в і университетах. Побіч експонатів народного мистецтва, були теж летючки, які інформували публіку про теперішні репресії в Україні. Кожна бібліотека одержала анотовану бібліографію найновіших українських книжок англійською мовою, які вони погодилися замовити. П'ять з цих виставок зорганізувала Дз. Швед, а інші підготовили пані З. Кунаш і В. Троцецка. Ці виставки викликали велике зацікавлення серед американців і увінчалися великим успіхом. У квітні відбулася міжнародна виставка у Філядельфії. Хоч не багатьом відомо, цілий український станок розмалювали пані з нашого Відділу. Такий гарний був цей кіоск, що знімки з нього поміщено у всіх філядельфійських часописах. У травні делеґатки Відділу разом з панями з 90-го Відділу відбули корисне інтерв'ю з ассоціст продуцентом телевізійної станції WCAU-CBS, спростовуючи неправильні дані, які ця станція іноді передавала про Україну.

Відділ зорганізував велику весняну забаву, весняний показ моди, а в жовтні дитячу забаву з подарунками для сиріт у сиротинці Сестер Василіянок, яка принесла багато радости дітям, а членкиням велике задоволення.

Дальшу працю Відділу буде продовжувати новообрана Управа: Ірина Юрчак, голова, Х. Перфецька, заступниця голови і пресова референтка; З. Шуль, секретарка; В. Датен, скарбник; З. Кунаш, культурно - освітня референтка; М. Рудакевич, мистецька референтка і організаційна; О. Гевка, імпрезова референтка; К. Коженьовська, референтка суспільної опіки і З. Погорило, виховна референтка. Управа постарається, щоб статті пов'язані з українським мистецтвом і звичаями появлялися в американській пресі і телевізії.

Христина Перфецька
пресова референтка

Реґіоналісти відбули конференцію

Ню Йорк.—Заходом Комісії Реґіональних Дослідів і Публікацій НТШ відбулася чергова реґіональна конференція в домівці НТШ 18 листопада 1972 р. Заступлені були: Бережанщина, Бойківщина, Гуцульщина, Дрогобиччина, Львівщина, Теребовельщина, Тернопільщина, Яворівщина й Ярославщина.

Голова Комісії, д-р В. Лев, з'ясував головні проблеми нашої реґіоналістики, підкреслив потребу видати Реґіональний Бюлетень, як зв'язковий між комісією та реґіональними комітетами. Обговорив нове реґіональне видання о. П. Чавса „Громада Кам'янка Волоська", його родинне село в повіті Рава Руська, що може бути зразком для інших. Секретар КРДП, І. Дурбак, прочитав протокол з засідання комісії 2 вересня 1972 р. Обговорено стан реґіонального руху, ухвалено видати Реґіональний Бюлетень підготовити видання спільного Ювілейного Реґіонального Збірника у 100-річчя НТШ. Необхідно створити комісії реґіональних дослідів при всіх крайових Відділах НТШ, щоб не появлялися „самостійні" реґіональні видання. Всі реґіональні комітети повинні подавати у пресі звіти про діяльність, щоб земляки знали про них. Вирішено підтримати Т-во Подолян, що об'єднує подолян обабіч Збруча. Потім здавали звіти представники поодиноких реґіональних комітетів. Д-р Л. Луців заявив, що Дрогобицький збірник є вже у друкарні, матиме 700 сторін. Гість проф. М. Величківський, кол. голова Всеукраїнської Національної Ради в Києві в 1941 р., підніс потребу видати опис німецької окупації України в 1941-43 рр. Д-р Миколаєвич повідомив, що приготовляється ІІІ-ій том „Шляхами Золотого Поділля" (Тернопільщинна, але туди ввійде і Зборівщина і Скалатщина). Секретар Реґіональної Колеґії Підгаєцького Збірника, М. Кучма повідомив про підготовну працю. Редактор Ст. Женецький поруишв справу Лемківського Збірника. П. Пацлавський повідомив, що Гуцульський Альбом підготовляється. П. М. Гайдич прочитав звіт з діяльности Т-ва „Бойківщина" секретаря мгра М. Утриска. „Бойківщину" прийнято до УККА. Вона має свій музей, уладила виставку церковного будівництва й народного мистецтва у Філядельфії. Видано „Літопис Бойківщини", присвячений ювілеєві гетьмана П. Сагайдачного, уродженця Бойківщини. Відбулася літом зустріч на Союзівці, з концертом у честь гетьмана Сагайдачного, такий концерт має відбутися теж у Чикаґо. Видано картки з Самбірською Богородицею і писанками, опрацьовано монографію, історичний нарис про Гірську Бойківську Бриґаду-Ґрупу Літовисе. Зі звіту видно, що Т-во „Бойківщина" проявляє найбільшу активність з усіх реґіональних товариств. В 1973 р. повинні появитися Станиславівський, Дрогобицький і Бучацький збірники, в підготові: Стрийський, Збаражський (ІІ том), Яворівський, Ярославський, Золочівський, Рогатинський та інші.

В дискусії промовляла низка осіб, що висували різні недомагання. Досі ще не створено Комітету Львівської області й Коломийщини. Організується Городеччина. Загальне перевтомлення починає огортати частинно й наш реґіональний рух, що досі проявив так багато активности. Одначе треба розпочате діло довести до задовільного кінця. Побажанням дальших успіхів у праці закінчив конференцію її голова—д-р В. Лев, пригадуючи 100-річчя НТШ у 1973 році. Всі реґ. комітети повинні гідно відзначити це 100-річчя вогнища вільної української науки.

І. Д.

Бенкет в честь лотиша в Лос Анджелесі

Українська громада в Лос Анджелесі вшанувала 1 грудня 1972 р. 70-річчя хореографа маестра Яніса Ерґліса Смальцева, вірного сина Латвії та приятеля українців. Він здавна пропаґує українське танкове мистецтво, колись в Европі, опісля в Арґентині, а від 1964 р. в Каліфорнії виступами своєї школи, в телевізії в кінофільмах, навчає американських студентів в університетах українських танків, як також часто виступає на сцені Народного Дому.

Ювілейний комітет зорганізовано культурно-освітній референтом Українського Культурного Осередку М. Новаком і інж. Я. Білинським. Увійшли до нього 20 осіб. У більшості голови громадських організацій. Бенкет відбувся в ресторані з участю 113 осіб, в ньому кількох лотишів. Господарем бенкету був інж. Л. Артимовський, голова Т-ва Українських Інженерів в Лос Анджелесі.

Ювілят з дружиною прибули під звуки лотишського маршу, супроводило їх „Многая Літа", яке співала, вставши з місць, громада. Отець М. Колтуцький провів молитву. Господар бенкету, відкривши опісля офіційну частину, уділив слово кумі Українського Танцювального Ансамблю п-і А. Микитин, яка привітала Ювілята від колишніх і теперішніх українських учнів його школи. М. Новак вітав його як кум, говорив про першу зустріч з ним і про його заслуги для нас і вручив його дружині китицю рож.

Ювілятові вручено почесні грамоти від: УКО (голова Марцінів), УНС (голова Рудник) і ТАУС (Т-во Акторів Української Сцени, голова Шумський) і ложку „на щастя" для його збірки (п-і Новак-особистий дарунок), а синові Юрієві, який тепер перейняв керівництво школи, гуцульський топірець (п-і Микитин).

Господар бенкету прочитав привіти-телеграми і листи, між ними: проф. д-р Л. Добрянський през. УККА із Вашинґтону, И. Лисогір, през. УНС із Ню Джерзі, Г. Андреадіс, опер. співачка з Ню Йорку, проф. д-р Овечко з Колорадо, С. Йорті, мейор м. Лос Анджелесу, о. П. Маєвський, УАПЦ, о. М. Колтунський, УКЦ, о. Ю. Почеиюк УПЦ, Т-во Українських Інженерів, Об'єдн. Українських Комбатантів, Союз Українок, Рідна Школа, Український Республ. Клюб, письменник А. Юриняк, поет І. Діденко і Білинські. Пізніше отримані привіти: Українська Центральна Репрезентація в Арґентині, Маруся Бек з Детройту, о. О. Довгаль, емерит - УПЦ.

Лотиський пастор Елмарс Кауне привітав Ювілята від земляків. Маестро, особа дуже скромна, зворушений великою несподіванкою, сердечно дякував українській громаді за увагу до нього. Згадував про перші знайомства з українцями в Лос Анджелесі з М. Новаком і А. Микитин та їх донечками — першими українськими ученицями в його школі. Говорив спочатку по-лотиськи, а син його зовсім вільно перекладав на українську мову. Грімким „Многая Літа" попрощались з приятелем. Панувала мила атмосфера і в присутніх залишилось дуже гарне враження.

Українська громада засвідчила, що вміє пошанувати свого приятеля, котрий виконує корисну роботу для української справи, тим більше, що лучить нас спільна неволя наших батьківщин — Латвії і України.

Я. Б.

Торонто захоплене виставою п'єси „За сестрою"

Торонто (ВЛ)—Незвичайно похвальні рецензії в українській пресі на вистави п'єси-оперети „За Сестрою" в різних містах Америки (Чикаґо, Філядельфія, Ню Йорк, Детройт, Клівленд) могли викликати у деяких читачів сумніви і скептичні здогади, що це тільки звичайне у нас „кадило" нашим дітям і молоді. Але вистава, яку ми побачили в суботу 30-го грудня м. р. в залі технічної школи в Торонті, повністю підтвердила добру славу, яку цією виставою здобула собі в цих містах Театральна Студія Молоді при парафії св. Володимира й Ольги в Чикаґо.

Завдяки добрій організації гостинного виступу чикаґської студії та добрій реклямі, українська публіка Торонта не зважаючи на високі ціни квитків, таки вщерть заповнила простору залю і після вистави вийшла з неї щиро розентузіязмована та щаслива.

Що робило глядачів, в тому й автора цих рядків, з приводу цієї вистави щасливими? Це була, в першу чергу, спонтанність українства, що променювала з цілої вистави. Її яскраво задемонстрували наші гості з Чикаґо засобами майже бездоганної української мови й вимови в діялогах, своєрідним виконанням кольоритних музично-вокальних і епізодів і знаменито вишколеними танковими продукціями: українськими народними та екзотичними танцями, хороводами, демонічними фантасмаґоріями і т. п. При тому все це було добре скомпонованою цілістю, пов'язаною в одну нескладну акцію на тлі особистої трагедії двоє молодих людей, а одночасно й на тлі історичної трагедії України.

І ще одна захоплива і майже невидана у нас на еміґрації прикметність осявала цілу виставу: це об'єднаність у цій юній театральній студії під крилами церкви св. Володимира і Ольги у Чикаґо молоді різних політичних, організаційних і церковно-релігійних покроїв. Тут, як нам сказали, співпрацюють для театрального мистецтва і члени Пласту, і члени СУМ-у, і члени ОДУМ-у, і „старокалендарники" і „новокалендарники". Зразком для інших наших громад може тут бути теж зацікавленність у праці студії старших мистецьких і громадських сил. Скільки вичислено на першій сторінці програмки прізвищ тих, що передають учням студії своє знання і досвід, що годі їх усіх тут вичислювати. Назвемо лиш головного з них, Любомира Цепинського, що інсценізував, а власне, самостійно скомпонував і написав цілу п'єсу, режисерував її, диригував оркестрою, яка складалася з професійних музик. членів Торонтської симфонічної оркестри, і був мистецьким керівником цілої вистави. Крім нього Орися Покорна оформила п'єсу музично, а Ліля Цепинська та Олександер Вдовиченко оформили п'єсу хореографічно.

Ще одного факту не можна поминути: це радісне явище численности українських молодих талантів, що проявили себе у цій виставі. Серед них на першому місці треба згадати просто чудо-дитину, 12-річного Юрка Цепинського, якого роля домінувала над усіма іншими: і дотепно переданим текстом, і справжньою акторською грою, і розмашистим, технічно опанованим танцем і вокальними здібностями. Недаремно ж він вже шостий рік вивчає танець та акробатику в школі балету, є учнем сьомої кляси Школи Українознавства, а драматичного мистецтва вчиться в театральній студії при парафії св. Володимира й Ольги.

Зірка вистави, 14-літня Роксанна Дика (у програмі проти всіх правил української граматики подано „Роксана Дикий") у ролі Ганнусі, що її схоплюють татари, також ідеально надавалася на свою ролю. Деякий брак поглиблення акторської гри в метових ситуаціях треба виправдати молодістю та недосвідченістю на сцені, а може й режисерською унапрямленістю головно на початку слова. Роксана розпоряджає знаменитою сценічною появою, що відразу притягає до неї увагу й симпатію глядача, має поправну українську дикцію, а на завершення всього виступала у збірних і сольових танцях як справжня юна прімабалерина. Вона вже шостий рік вивчає балетне мистецтво в школі балету, а на курсах українознавства при катедрі св. Миколая є ученицею І вищого курсу.

З молодих виконавців треба б ще вирізнити Андрія Городиловського в ролі брата Ганнусі Павлуся, Віктора Руденка в ролі татарського ватажка та ще й інших, але всіх їх було чи не 60, і одна для всіх їх хай буде сатисфакція: вони здивували і захопили торонтську публіку.

Музичне оформлення п'єси було добре достосоване до настрою епізодів, сценарія витримана у реалістично-романтичному дусі, костюми оригінальні і стилеві.

Перша дія п'єси починається сценою плетення купальських вінків дівчатами при співі купальської пісні „Вколо Мариноньки", у сидячій позиції із зміненим текстом пісні. На нашу думку, краще було б починати дію справжнім купальським хороводом при співі цієї цієї старовинної обрядової пісні без змін з її чудовим оригінальним текстом.

Можна було подивляти пам'ятеву і мовну виробленість юних акторів, що, без сумніву, коштувало кропіткої праці режисера, мовного інструктора і самих акторів. Добру, хоч часом надто декляративну, словну передачу ідей і почувань дійових осіб можна було б ще підсилити режисерським поглибленням акторської гри, що при юності і недосвідченості акторів, звичайно, є нелегким, але вартим труду завданням. Певного роду декляративність відчувалася також й у змісті текстів реплік.

Цих кілька завважень аж ніяк не можуть притемнити яскраву картину великого успіху, що його осягнула в Торонті Театральна студія при парафії св. Володимира й Ольги в Чикаґо. Хотілося б, щоб вистава „За сестрою" стала добрим прикладом та заохотою для торонтської громади взятися також посилено до праці на полі театрального мистецтва серед молоді.

Українське Різдво на телевізії

Філядельфія. — Вперше велике місто Філядельфія й околиці могли добре приглянутись і оцінити красу українських традиційних різдвяних звичаїв та пісень-колядок, завдяки стараниям Менор Джуніор Коледжу, що його провадять Сестри Василіянки: в тому великому місті була показана 24 грудня в неділю, на каналі ч. 6 українська Різдвяна програма. Дикторкою і пояснювачем усіх сцен була декан Коледжу сестра М. Кляра, яка коментувала сцену Святої Вечері, пояснювала слово „дідух", „калач" та ін. Дівочий хор з Менор Коледжу під диригуванням професора музики й співу в тій вищій школі співав українські колядки; у програмі взяли участь артисти п-во Шашаровські і п-во Сердюки з „Театру у п'ятницю" та діти Надія і Михась Кічули. Програма була коротка, лише 5 хвилин, але глибокозмістовна і гарна.

ЦЕНТР СВ. СТЕПАНА

Калґарі, Алберта. — Українська парафія з 90 родин збудувала в м. Калґарі в Канаді релігійний і культурний центр, названий іменем св. Степана, посвячений Владикою Нілем Саварином та священиками. Будова коштувала 150 000 долярів, і являє собою церкву та велику залю на 300 осіб. При тій церкві - залі є окреме приміщення для священика.

ЗАВЕРШЕНО ЧЕРГОВИЙ ЕТАП ВСТАНОВЛЕННЯ ЦЕНТРУ УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ В ГАРВАРДІ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

проф. д-р О. Оглоблин. Промовистим у цьому буде ще той факт, що захист дисертації відбудеться вперше в Гарварді — і не тільки в Гарварді — українською мовою.

Будинок для Інституту

Ще під час зустрічі і розмови представників ФКУ з тодішнім деканом факультету гуманістичних наук проф. д-ром Джоном Т. Данлопом 10-го січня, він передав для вжитку запляновонаго Науково - Дослідного Інституту Українознавства окремий будинок із садом в репрезентативній частині посілостей Гарварду. Будинок, в якому тепер ще приміщується департамент „далеко-східніх студій та Гарвардський Єнчінг інститут, буде опорожнений для нових цілей з початком квітня.

Признання для Української Громади

Президент Гарварду Дерек Куртіс Бок під час зустрічі з репрезентантами ФКУ і Гарвардського Комітету Українських Студій 19 січня почав свою розмову виелом подиву і вдячности для Української Громади за її подивугідний відгук на ініціятиву створення Центру Українських Студій в Гарварді. Президент Бок підкреслив що Гарвард пишається цим великим досягненням української спільноти та що українці в ЗСА заслужили собі цим на окремі сторінки в історії розвитку американської науки. Президент Бок поінформував, що він дає доручення пресовим органам Гарварду приготовити для американської преси обширні звідомлення про цей подвиг української громади. При цьому він згадав, що коли декан Данлоп інформував його про передачу останньої суми на встановлення третьої катедри українських студій, то ілюстрував це числами „Свободи" останніх місяців із її „рахунком вниз" збірки цих фондів, що назавжди залишаться в гарвардських архівах.

Мільйонерка розпродувала „сувеніри"

Вашингтон. — У мистецькому районі американської столиці Джорджтавні живе молода, цікава й досить ексцентрична мільйонерка Барбара Гоуерд, у великому домі якої бувають мистці, політики, науковці, відомі закордонні гості. Недавно мільйонерка вирішила позбутися різного „хламу" й повідомила, що біля її дому буде випродажа „сувенірів". Джорджтавн тільки й чекає на такі „люксуси"—там повно крамничок із старовинними книжками, товарами, давніми виробами тощо. Черга вишикувалася з самого ранку довжиною в два квартали. Все продавали дуже дешево. Наприклад, за 15 долярів хтось купив телефонічний апарат, яким користувався . . Генрі Кіссінджер, а за 1 дол. 75 центів хтось придбав собі таку „цінність", як саму звичайну шкляну чарку, при якій була така записка: „З цієї чарки Євгеній Євтушенко випив 8 разів віскі". Кілька сотень покупців не встигли нічого вхопити, але все таки більшості дісталися скарби... яким дійсно немає взагалі ніякої ціни . . .

РЕД. М. ШКАВРИТКО — ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ

Вінніпеґ. — Головний редактор „Канадійського Фармера" — американське видання „Вільний Світ", ред. Мирослав Шкавритко захистив у Арізонському стейтовому Університеті докторську дисертацію англійською мовою, на тему „Філософічні думки у творчості Марка Твена". З тієї нагоди працівники Видавництва влаштували для д-ра ред. Мирослава Шкавритка товариське прийняття.

Лорейн в поклоні Митрополитові Андреєві Шептицькому

Апостольство Молитви при церкві св. Івана Хрестителя в Лорейні уряджує щорічно в листопаді Академію в честь слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького, щоб в цей спосіб спопуляризувати серед українського народу справу Його беатифікації.

Академія відбулася 26-го листопада м. р. По полудні, о год. 4-ій тут в місцевій українській церкві о. парох Володимир Вівчаровський відправив молебень. Академія відбулася в одній із заль української школи. На портреті видніла могутня постать Митрополита, прибрана за старанням Ірини Клос, живими квітами і вишивками. Свято відкрила довголітня голова Апостольства Молитви та організаторка Академії Євстахія Мацілинська, яка також керувала виконанням цілої програми. Ліда Яців відчитала реферат п. н. „Слуга Божий Митрополит Андрей Шептицький, борець за з'єднання українських Церков".

Москва і Варшава, використовуючи наше релігійне роз'єднання, цькували одних проти других і копали духову пропасть між двома вітками українського народу, якої нам не вдалось засипати й досьогодні. Великий наш Митрополит пророчим розумом передбачав такі наслідки роз'єднання, і тому для справи релігійного та духового об'єднання українського народу віддавав всі сили свого серця, розуму і матеріяльних засобів.

Орест Гаркач, член Вівтарної Дружини і учень Школи Українознавства, виголосив вірш, а відтак дівчатка Маруся Федик і Сузанна Тимків викликали рясні оплески признання, виконуючи дві пісні.

Відрецитувала спомин „Поклін Митрополитові Шептицькому" Маруся Сухарчук, учителька Школи Українознавства. Даруся Пакуш, член Марійської Дружини і учениця Школи Українознавства віддекляму вірш.

Отець парох В. Вівчаровський підкреслив важливість беатифікації Митрополита Андрея Шептицького звернув увагу на матеріяльну сторінку процесу беатифікації та закликав до пожертв на цю ціль.

Є. Мацілинська, подякувавши виконавцям і присутнім подала до відома, що з добровільних датків в церкві і перед Академією зібрано на беатифікацію 130 дол. Всі гроші переслано на Фонд беатифікації до Митрополичої канцелярії у Філядельфії.

Японський експорт та імпорт досягнули рекорду

Токіо. — Тут опубліковано дані про японський експорт та імпорт за 1972 рік. Японський експорт досягнув рекордової суми 30.2 біл. долярів, тобто збільшився на протязі 1972 року на 19.3%. Так само збільшився імпорт, досягаючи суми 23.7 біл. дол., тобто на 27.3% більше як в 1971 році. Ці числа показують, що Японія мала торговельну надвишку на суму 6.5 біл. долярів. Порівняно з 1971 р. надвишка в 1972 р. нижча на майже 2 біл. долярів, бо в 1971 р. надвишка досягнула 8.15 біл. долярів. Експорт до европейських країн збільшився на 40%, до СССР — на 41%, до ЗСА — на 17.2%, а до Китаю на 6.7%. Особливо важливу позицію для японської торгівлі займають ЗСА, головно з уваги на зміни в американській торговельній політиці, спричиненій намаганнями скріпити американський доляр. Як виявляють останні дані, тороговельний баланс між ЗСА та Японією далі некорисний для ЗСА. Коментуючи японські торговельні дані, американський амбасадор в Японії Роберт С. Інгерсон заявив, що треба числитися з напруженням у торговельних відносинах між ЗСА та Японією, якщо американсько-японська торгівля не буде збалянсована.

„НАША ГОРДІСТЬ ПАША АНГЕЛІНА"

В Україні, у Старобешеві, в колгоспі „Заповіти Ілліча" відбулося „свято" з нагоди 60-річчя відомої трактористки Паші Ангеліної, яка давно померла, перепрацювавшись на тракторах. Її називали „стахановкою", зробили прикладом для інших колгоспників за те, що Ангеліна з іншими трактористами за рік виконала „52 річні норми", про що сказано в „Молоді України" з 13 січня. Бригадою трактористок П. Ангеліни тепер керує якась М. Хонахієва, але вже не чути нічого про „52 норми" . . .

В Торонті відбудеться Український Музичний Фестиваль

Торонто. — Від 26 до 28 січня включно в Торонті відбудеться Український Музичний Фестиваль — конкурс української музики. В програмі: 26 січня від 7 г. вечора в Інституті св. Володимира при 620 Спадайна евеню виступатимуть студенти фортепіяна, і там же 27 січня від 10 г. ранку до 10 г. вечора. Оціночна Комісія — Любка Колесса. 27-го січня відбудуться в залі гайскулу Вікфорд Парк при 777 Блур вулиці від 9:30 ранку виступи по класі скрипки, композиції, вокалу, бандури, виступатимуть теж ансамблі. Оціночна Комісія: д-р В. Витвицький і М. Лепкий. У неділю 28 січня в тій же середній школі при Блур вулиці від 3:30 по полудні розпочнеться фінальний концерт.

Українець лавреатом міжнародного конкурсу в ЧССР

Прага. — На 10-му міжнародному конкурсі піяністів ім. Б. Сметани в Чехо-Словаччині, в Градец-Карлове, молодий український піяніст Володимир Муравський з Києва здобув відразу дві перші премії: звання Лавреата і диплом першого степеню та ще окремий приз чеської критики за виконання творів Бедржиха Сметани. Нагороджений дістане також піяніно чеської марки. Володимирові Муравському 26 років, він працює солістом - піяністом у Київській Фільгармонії, замолоду вчився в Львівській музичній десятирічці, потім коротко в Москві і в Києві. У світовому конкурсі він брав участь вперше в житті. Виконували там твори Баха, Бетовена, Дебюссі, Ліста, неодмінного Прокофьєва, Сметани. Вол. Муравський здобув нагороди за Бетовена і Сметану. Два інші піяністи з СССР дістали менші нагороди. У Конкурсі брали участь піяністи з Чехо - Словаччини, Польщі, Швайцарії, Угорщини, Ірляндії та ін. країн світу.

ПОЩО ЗНИЩЕНО ЦЮ КНИЖКУ?

(Закінчення зі стор. 2-ої)

муністи прийшли б тоді до влади парляментарним шляхом.

У сибірському концтаборі „Недельськая" Поль знаходить собі друга в особі сибіряка, вільнонайманого таборового службовця, який своєю приязню переконує його, що „не всі росіяни криміналісти". Його сестра стає Полевою нареченою, з якою мріє він одружитися, вийшовши на волю.

У відношенні автора „Врага народу" до українців недвозначно прозирає ресантимент, властивий багатьом мадярам. Ось так пише він про першу зустріч Поля в концтаборі з українцями, де було їх понад 20 відс.:

„В тій самій камері з Полем та його друзями була декілька бандерівців, які скоса дивилися на групи чужинців. Вони ненавиділи чужинців, воліючи, щоб їх тримали разом з їхніми земляками. Один з українців, величезний монстр, сильний як бик, нарікав на тісноту. Якось пізно вночі вернувся він до цієї камери. Була повна тиша. Кожний займав своє ліжко. Українець, схопивши Поля за ногу, спробував був скинути його з ліжка на підлогу. Хлопець ударив українця в обличчя. І з того почалася загальна бійка в'язнів". Лише втручання озброєної сторожі, яка вигнала українців із камери, принесло заспокоєння.

Цей наведений автором епізод заперечує твердження недавнього советського політв'язня Авраама Шифріна, який у своїх виступах в Америці заявляє про „солідарність советських політв'язнів різних національностей". Кому з них вірити? Сумнівно, щоб „бандерівці", які так твердо тримаються на советській каторзі, солідаризувалися з мадярами, поляками та росіянами, маючи в свіжій пам'яті відношення їхніх компатріотів до українських аспірацій.

Книжка „Враг народу" гостро антикомуністична і антиросійська. Її автор, побувавши в „дев'ятому колі" сталінського пекла, в пластичній формі спромігся змалювати його перед читачем. У своїх міркуваннях про майбутність шукає він в „чистому соціялізмі" такого соціяльно - політичного укладу, в якому всі суперечності і контроверзії були б збалянсовані на високому рівні науки і техніки. Він вважає, що сучасна епоха відкинула людство на сотні років назад, зродивши досі незнану мораль розбещености.

Залишається таємниця: в чийому інтересі було приректи цю книжку на страту. Кому залежало на тому, щоб кинули її у фабричний казан на переробку?

Українська громада в Торонті відвела на вічний спочинок проф. д-ра Євгена Вертипороха

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Девосир — від колишніх товаришів зброї Покійного з УСС і УГА, інж. Соколин від „Пласту" й Українського Технічного Товариства Канади, і д-р Ю. Городиловський з Чикаґа, колишній студент Покійного, — він теж подякував від родини Владиці Ізидорові, духовенству й усім, що взяли участь у похоронних обрядах. Проводив тризною голова КУК у Торонто, інж. Максимець, який теж подякував усім прибулим на той сумний обряд з-поза Торонта і Канади.

Жалібна Богослужба в Ню Йорку

За старанням Управи НТШ в ЗСА відправлено в суботу, 20-го січня ц. р. в церкві св. Юра в Ню Йорку заупокійну Службу Божу з панахидою за сл. п. проф. д-ра Євгена Вертипороха. Службу Божу відправив о. проф. д-р М. Войнар з Вашингтону, який у поминальному слові згадав про працю та заслуги Покійного для української науки й культури.

Ділимось сумною вісткою з Українським Громадянством міста Бостону і околиць, що дня 12-го січня 1973 року, несподівано відійшов у Вічність на 45-му році життя, член Осередку СУМА, ветеран корейської війни та добрий наш громадянин

бл. п.

Інж. ВОЛОДИМИР НАПУРКО

ПОХОРОН відбувся в середу, 17-го січня 1973 року з української католицької церкви Христа Царя, звідки на цвинтар св. Михайла в Метепені.

В глибокому смутку:
Мама на Україні; кузинки: д-р Ізяслава з мужем Альбертом Дреснер, мгр. Іванка з мужем Віктором Яворським, д-р Зеновія Заяць в Америці та вся Українська Громада в Бостоні, Масс.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ОСЕРЕДОК СУМА ім. В. БІЛАСА в БОСТОНІ

Бл. п.

ТЕОДОР СЕМАКІВСЬКИЙ

кол. старшина австрійської і української армій, кол. член УВО, в'язень польських тюрем, довголітній мешканець Кракова, після 2-ої світової війни в ЗСА,
народжений 22-го лютого 1890 р. в Кутах, Україна,
помер після довгої недуги 15-го грудня 1972 року в Гресс Велей, Каліфорнія,
похоронений 20-го грудня 1972 р. в Оакгирст, Каліф.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Вдова МЕТІЛДА і дальша Родина

Бл. п.

ДАНИЛО БУДАКОВСЬКИЙ

народжений 16-го жовтня 1900 року в селі Свистільники, повіт Рогатин, воєвідство Станиславів, Україна,
упокоївся в Бозі 25-го грудня 1972 року.

Прибув до Америки 1951 року і замешкав в Албані на цілий час свого побуття і залишив у великім смутку багато своїх Приятелів у окрузі Албані.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ — ВІДДІЛ в МАЯМІ на ФЛОРИДІ ділиться сумною вісткою з Українським Громадянством і своїми Членами, що в дні 6-го січня 1973 року, по тяжкій недузі, померла в Форт Лавердейл на Флориді

бл. п.

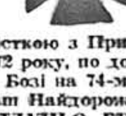
МАРІЯ КВАСНИЦЬКА

членка ОЖ ООЧСУ.

ПОХОРОН відбувся 8-го січня 1973 р. на місцевому кладовищі.

Чоловікові Покійної, складаємо глибокі співчуття.

УПРАВА 50-го ВІДДІЛУ ООЧСУ в МАЯМІ на Флориді

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що 19-го грудня 1972 року, по довгій та важкій недузі упокоївся в Бозі на 74-му році життя, наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДУНЬО, БРАТ і ПРАДІДУНЬО

бл. п.

МИХАЙЛО КАСІЯН

бувший вояк УГА.

Народжений в селі Микулинцях біля Снятина.
ПОХОРОНЕНИЙ 21-го грудня 1972 року на цвинтарі в Микулинцях, Україна.

В глибокому смутку:
МАРІЯ — дружина в Україні
МИКОЛА — син з дружиною МАРІЄЮ
ОРИСЯ ПРОЦИК — дочка з правнуком РУСЛАНОМ в Україні
СТЕПАН — брат з дружиною АННОЮ і дітьми
АННА — сестра з родиною в Україні
РОМАНА й МИРОН — внуки
та ближча й дальша Родина в Америці й Україні

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Українська Православна Парафія
ВСІХ СВЯТИХ
206-208 Іст, 11-та вулиця в Ню Йорку, Н. Й.
повідомляє, що
в неділю, 28-го січня 1973 року
після Божественної Літургії
— відбудеться —
ПОСВЯЧЕННЯ ЕЛЕКТРОНІЧНИХ ДЗВОНІВ
які пожертвувала
п. НАДЯ ГОРОДЕЦЬКА
в пам'ять свого Хресного Батька
св. п. Антона Барана
Після посвячення буде відслужена
ПАНАХИДА
ЗА СПОКІЙ ЙОГО ДУШІ
а Парафіяльне Сестрицтво приготовить
ТРАДИЦІЙНІ УКРАЇНСЬКІ ПОМИНКИ ЗА ПОКІЙНОГО
Просимо всіх Парафіян, Прихожан і Приятелів взяти численну участь в Богослуженнях і поминках.
Настоятель:
Протопресвітер Іван Ткачук
Голова Церковного Уряду:
Михайло Сосницький

Замість квітів на свіжу могилу
ДОРОГОЇ, НЕЗАБУТНЬОЇ
Марійки Паньківської
на ВДОВИ і СИРОТИ в ЕВРОПІ
20.00 долярів зложила
Детройт, січень 1973 МАНУСЬКА СТАШИНСЬКА

Замість квітів на могилу Дорогої Тети
бл. п. Ольги Слиж
на „Церкву в Потребі"
зложили:

Марта і Богдан ЦИМБАЛІСТИ	$15.00
Ксеня і Юрій КУЗЬМИЧІ	15.00

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. д-ра Івана Романкова
складаємо 25.00 долярів
на Центр Українських Студій в Гарварді.
Д-р АТАНАС і ЗІРКА СЛЮСАРЧУКИ

УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ГАРВАРДІ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

арк), інж. Аполінарій Осадца (Форест Гілс, Н. Й.), Христина й інж. Богдан Сеник (Девон, Па.);

225.00 дол.: Високопреосвященніший Владика Марко Гундяк, Архиєпископ Ню Йорку Української Православної Церкви в ЗСА (Картерет, Н. Дж.);

по 200.00 дол.: Марія і проф. Володимир Барагура (Вудгейвен, Н. Й.), Антін Берегулька (Бостон), Михайло Брездень (Пассейк, Н. Дж.), Мирослав Вінтонів (Бостон), Ільзе і Микола Ворона (Богемія, Н. Й.), Алла і Михайло Герець (Олбані, Н. Й.), Іванна й інж. Юліян Гошовські (Ню Йорк), Лідія і д-р Мирослав М. Грещишин (Боффало), Звенислава й інж. Борис Захарчук (Філядельфія), Тарас Козбур (Буена Парк, Каліфорнія), д-р Теодор Корецький (Данієлсон, Кон.), Петро Лучка (Пассейк, Н. Дж.), Ярослав Миртинюк (Чикаго), Марія Марцюк (Вейн, Па.), Іван Медвідь (Фріголд, Н.Дж.), Дарія і Брайн МекКей (Чикаго), Ірена Новак (Маямі), Володимир Попадюк (Чикаго), Ярослав Рак (Мейплвуд, Н. Дж.), Ілько Тащук (Ню Йорк), Дмитро Тучковський (Філядельфія), 141-ий Відділ УН-Помочі в Ню Йорку, Український Народний Дім в Байоні, Н. Дж., Петро Хімяк (Чикаго), п-во В. Шмуляк (Гілсайд, Н. Дж.), Люба і Мирон Чолган (Пассейк, Н. Дж.);

160.00 дол.: Марія й Андрій Волос (Чикаго);

155.00 дол.: Василь Захарія (Іст Медов, Н.Й.);

по 150.00 дол.: о. Василь і Марія Головінські (Філядельфія), Михайло Ковальчин (Філядельфія), Ніна й д-р Іван Куйдич (Вайнленд, Н.Дж.), Христина й Стефан Льорх в пам'ять покійних родичів сл.п. Марії і Франка (Бруклин), Іван Маречко (Клівленд), Роман Слободян (Елізабет, Н.Дж.), о. Еміль Шараневич, Гемпстед, Н.Й.).

126.00 дол.: інж. Роман Левицький (Вайнленд, Н.Дж.);

по 125.00 дол.: Степан Жук (Бріджпорт), Ольга і Федір Калуш (Філядельфія), мгр. Ляриса й інж. Любомир Онишкевичі (Трентон, Н.Дж.).

120.00 дол.: Люїза й Ярослав, Оленка й Данилко Білинські (Філядельфія);

115.00 дол.: Михайло Гайда (Джемейка Плейн, Масс.);

по 110.00 дол.: Михайло Думка (Ню Йорк), Феодосія й інж. Сергій Небожинські (Джеріко, Н.Й.);

109.00 дол.: п-во Василь Мамус (Юніондейл, Н.Й.);

105.00 дол.: д-р Іларіон Калиневич (Сілвер Спрінг, Меріленд);

101.00 дол.: проф. Кіндрат Плохий (Бруклин);

по 100.00 дол. зложили: Юрій Пащук (Сідней, Австралія); Марта і Нестор Базарки (Вашингтон); зі стейту Іллиной (Чикаго): Осипа й Олександер Атановські, Лідія й д-р Микола Бараболяк, Олекса Бардахівський, Володимир Бобяк, Василь Бойко, Віра й Роман Кічоровські, Олександер Когут, Емілія й Марія Козарійчук, Петро Кулик, Микола [illegible]люк, Микола Стасюк, Андрій Ступа, Марія й Степан Турчин, Осип Фіріщак, Микола Шліхутка, Дарія й Мирон Яросевич (Давнерс Ґров); Григорій Луцький (Редвуд Ситі, Каліфорнія); Одарка й Марія Фіґлюс (Ветрідж, Колорадо); зі стейту Конектікат: Марія й Ольга Головчак, Роман Хаджай, Марія Яворська; зі стейту Меріленд: п-во Л .В. Чучман, Константин Варварів; зі стейту Міннесота: інж. Василь Дмитренко, Микола Прегар, Дмитро Чабінь, Михайло Гук; зі стейту Мічиген: Софія Білоус, Стах Мазурик, Григорій (Геррі) Гайдукевич, Епіфан Ґриньків; Українсько-Американський Горожанський Клюб в Менчестер, Ню Гемпшир; зі стейту Ню Джерзі: Зіна й Павло Лісний, Михайло Волошин, Мартин Солонинка, Оксана Сімович, Дарія й Іван Цапар, Кредитівка „Самопоміч" з Джерзі Ситі, Ольга і мґр Володимир Гнатик, д-р Василь Небелюк, Теодор Подоба, Юстина й Михайло Микула, Антін Микич, Вячеслав А.Цетенко, Юрій Хавко, Анастасія Соколовська, Стенлі В. Соколовський, Євген Ковальський, Юлія і Ярослав Петрух, Стефанія й Осип Маслаган, Кредитівка „Самопоміч" в Пассейку, Сергій Вінярський, п-і С. Квасовська, д-р Юрій Ґамота, Олександер Кобаса, Лідія й Володимир Скрипчук, Іван Чапля, Василь Катрич, Наталія й Василь Чапленки, Вільям Кріль; зі стейту Ню Йорк: Богдан і Юрій Федун, учні середньої школи (гайскул) в Айсліп; Об'єднання Жінок ОЧСУ в Амстердамі, Василь Андрушко, Анна і Петро Дармограй, Орест і Марія Гладкі, Антін Вішка, Роман Войчак, Марія Морозевич, Українсько-Американський Горожанський Клюб в Боффало, Юрій Білач, проф. Орест Попович, Рудольф Посікіра, Володимира й Остап Савчинські, Олена Саноцька, Мирон Корнага, Йосиф Матківський, 42-ий Відділ ООЧСУ в Гемстед, Пластприят в Гемстед, Мілдред і шериф Михайло Сенюк, Соня і д-р Володимир Барон, Кльотильда і д-р Анатоль Скоробагаті, Христина й Юрій Навроцькі, Стефанія й інж. Микола Степанюк, Валентина й Василь Якимчук, Лідія і проф. д-р Всеволод Голубничі, інж. Зиновій Глов'як, Мирослава й інж. Іван Когут, Пластовий Курінь Уладу Пластунок Сеньйорок (УПС) „Верховинки", Українська Православна Церква Всіх Святих, Зенон Черник, Марія й Михайло Якубовські, Микола й Михайло Кравчук, Осип і Володимир Мазурик, Віра О. й Ліда У. Савойка, Агнес й Іван Хоманчук, Яків Стирко, Осип Гринюк, д-р Роман Керницький, Святослав Д. Стовбуненко-Сайченко, Дмитро Горбай, власник туристичної агенції „Сковп", Лідія й Еміль Котлярчук, Маріон Орися й Орест Дацків, Юрій Солтис; зі стейту Огайо: Аліна Олексин, Антін Совяк, Олександер Мальченко, Володимира й Петро Полянські; зі стейту Пенсильвенія: Оксана і д-р Альберт Кіпа, Михайло Рега, мґр Ірина Гладка, Степан Колодруб, Антін Батюк, Ірена з Рубчаків Бережницька, Євгенія й Михайло Білик, Левко Білинський, Ігор Винницький, Галина й інж. Юліян Головчак, Орися й Теодор Дуда, Михайло Кічула, Василь Кострицький, Лідія й інж. Василь Кострубяк, Звенислава й Христіян Кульчицькі, Олюнька й Стефан Кушнір, Олександер Левицький, Ірина і Ярослав Мадай, Ярослав Масюк, Володимир Михалюс, Іван Молящий, Осередок Діяльности НТШ, Лев Пушкар, Ірена і д-р Лев Рудницькі, Марія і Ярослава Скрипчук, Марта й інж. Олександер Турчин, Марія і Дмитро Шабля, проф. Лев Шанковський, Дарія і Володимир Яримович; Д. Т. Родзянко в пам'ять покійних батьків (Гюстон, Тексас).

Пожертви на Центр Українських Студій в Гарварді можна відтягати від оподаткування.

Чеки виставляти на Ukrainian Studies Fund та пересилати на адресу: Harvard University, Room 208, 1737 Cambridge Street, Cambridge, Mass. 02138.

У ПІВНІЧНИХ І СХІДНІХ СТЕЙТАХ ЗСА відчутна в деяких районах криза з опалом, бо не вистачає мазуту й природного газу. Адміністрація президента Ніксона дозволила деяким фірмам привозити пальне з Альжиру, зокрема природний газ, а також зліквідувала всі обмеження на імпорт мазуту до ЗСА. Крім того, в самій країні нашвидку розбудовується мазутна промиловість. Покищо в загрожених районах ще не було великих і довготриваючих морозів.

МекҐоверн заповідає змагання за „відродження" Конґресу

Вашингтон. — Сенатор Джордж МекҐоверн, демократичний кандидат на президента, не тільки не взяв участи в інавгурації президента Ніксона 20 січня, але в той же день, перебуваючи в Оксфорді, в Англії, виступив з промовою, в якій заатакував політику президента Ніксона, мовляв, він намагається встановити в ЗСА „одноособове правління". Сенатор МекҐоверн заповів, що Конґрес, в якому демократи є в більшості, започаткує заходи, щоб відвоювати свої, конституцією забезпечені, привілеї та обов'язки. Це зокрема стосується бюджетових повновластей Конґресу. З уваги на те, що до наступних виборів ще повних чотири роки, то у міжчасі, як говорив сенатор Дж. МекҐоверн, „ключ находиться в руках Конґресу. Він мусить виявити ініціятиву і мусить бути інспіратором". У цьому виступі сенатора Дж. МекҐоверна вперше після виборів виявилася тенденція з його боку поновити свою контролю у Демократичній партії і бажання унапрямити політику демократичної частини Конґресу. Чи сенатор МекҐоверн матиме в цьому успіх, покищо важко сказати, хоч його погляди на ролю Конґресу на теперішньому етапі в конфронтації з республіканською Адміністрацію дуже наближені до поглядів демократичних конґресових лідерів.

У Ню Йорку відкрито виставку українського екслібрісу

Ню Йорк. — В ґалерії Українського Літературно - мистецького Клюбу відкрито тут в неділю 21 січня ц. р. виставку кругло 300 експонатів українського екслібрісу, — найбільша існуюча у світі українська приватна колекція д-ра Миколи Кузьмовича. Виставку відкрив голова Об'єднання Українських Мистців Америки М. Черешньовський, після чого д-р М. Кузьмович дав короткий нарис історії тієї мініятюрної форми графіки, якою є екслібріс. Його початки сягають середневіччя, але розвинувся екслібріс щойно після винаходу друку й більшої продукції книжок, як „книжковий знак", доказ власности даної книжки, довгий час привілей багатої верстви, аристократії. У 20-их р.р. нашого сторіччя тематика екслібрісу почала достосовуватись до професії власника. У 20-их і 30-их р. р. українські мистці, що виспеціялізувались в екслібрісі, брали участь й діставали поважні відзначення на міжнародних виставках. На еміґрації, де мало книголюбів, занепав і український екслібріс. На виставці експонати впорядковані на стінах за абеткою мистців, від Баляса до Цимбала й Хижинського.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

У ФІНЛЯНДІЇ ЗМІНЕНО закон щодо вибору тамошнього президента. Новий закон дає право парляментові вибирати президента, чи продовжувати його каденцію без загальних виборів. Таким чином Урго Кекконен, який є президентом Фінляндії від 17-ох років і має тепер 72 роки, залишиться ним на дальших 4 роки: він дав свою згоду залишитися на становищі президента під умовою, що в цій справі не буде виборів, в яких ішла б боротьба між суперницькими кандидатами.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ЖОРЖ ПОМПІДУ РОЗ'ЇЗДИВ по Африці. Він відвідав колишню французьку колонію Сомалі, яка все ще залишається під частинною французькою адміністрацією із найширшою своєю автономією, та переїхав до сусідньої Етіопії, де 20.000 африканців ентузіястично вітали його. Помпіду їздив недавно до СССР. Він старається підвищити свій персональний авторитет в очах французів з уваги на парляментарні вибори, які відбудуться у Франції в березні ц. р.

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ГОЛДА МЕІР ВЕРНУЛАСЯ з своєї подорожі по Европі до Єрусалиму. Коли президент Франції Жорж Помпіду висловився з сарказмом про неї і інших соціялістичних прем'єрів, які приїхали були доПарижу і назвав їх „небажаними гістьми", то Голда Меір заявила: „Коли приїзд одної старої жидівки спричинює стільки шуму, то дійсно часи дуже змінилися".

ЗСА, СССР І КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ ПОВИННІ перевести переговори й прийти до порозуміння в справі припинення чи обмеження достав зброї для Північного і Південного В'єтнаму, щоби протидіяти небезпеці відновлення тамошньої війни в недалекій майбутності — заявив на відхідному з свого становища секретар оборони Мелвін Лерд. Він потвердив ще раз, що Америка дала в руки південним в'єтнамцям „знаряддя", яким вони можуть самі боронити свою волю.

ҐОЛДА МЕІР ВИЯВИЛА в пресовому інтерв'ю, що вона спершу не була вдоволена способом, як Папа Павло УІ розпочав розмову з нею під час недавньої одногодинної наради у Ватикані. Папа запитав її, як це діється, що жидівський нарід, який повинен би бути миролюбним і згідливим, поводиться у себе дома так войовничо і непримирливо. Ґолда Меір відповіла Папі: „Коли жиди були миролюбні і згідливі — їх масово вбовали..." У ході розмови Папа заперечив, наче би він наполягав на інтерналізацію правління в Єрусалимі та погодився з Ґолдою Меір, що в справі святих для християн місць треба перевести конференцію.

У ЧЕХО - СЛОВАЧЧИНІ ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ нова „чистка" і нове переслідування колишніх співробітників і прихильників Александра Дубчека. З-посеред півтори мільйона зареєстрованих чеських і словацьких членів компартії — виключили відтіль 60.000-70.000 та „припинили" партійне членство яким 200.000. Тепер усім тим з меншими „провинами" грозить втрата праці.

В СССР ОПРИЛЮДНИЛИ щойно 27 грудня мин. року закон про „зворот коштів високої освіти" совєтськими громадянами, які еміґрують за кордон, прийнятий ще 3 серпня мин. року. Але тепер все ще не визначено докладно, скільки хто має платити, а тільки заповіджено, що ті норми будуть окремо проголошені. Емерити звільнені від тієї додаткової оплати.

У ПЕКІНІ ПЕРЕБУВАВ 10 днів президент африканської держави Заїре (колишнє бельгійське Конґо), генерал Мобуту, який ународнив своє перше ім'я Жюль на Сесе Секу. Він підписав договір про співпрацю з Китаєм в ділянках торгівлі, техніки і культури.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУД У НЮАРКУ ПРИТЯГНУВ до відповідальности десять осіб, які займалися виповненням податкових формулярів. Їх обвинувачено в злонавмисному підвищуванні медичних видатків клієнтів, у вигаданих „додаткових видатках", в дописуванні неіснуючого окремого податку на газоліну тощо.

У СТОЛИЦІ ФІЛІППІН МАНІЛІ РОЗСТРІЛЯЛИ китайця друкаря Ліма Сенґа, якого засудили на смерть за спроваджування пачкарями і продаж героїни. Він робив це впродовж років і пустив на роздрібний ринок героїну вартости багатьох мільйонів дол. Президент Маркос відкинув його просьбу на помилування.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСоюзу

П'ЯТНИЦЯ, 26-го СІЧНЯ 1973 р.

АСТОРІЯ, Н. Й. Місячні збори В-ва св. о. Миколая 5-ий Відд. о год. 7 веч. в Авдиторії укр. кат. церкви Чесн. Хреста, 37-09 31-ша Аве. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — М. Хоманчук, секр.

НЕДІЛЯ, 28-го СІЧНЯ 1973 р.

БОФАЛО, Н. Й. Річні збори В-ва св. Миколая 127 Відд. о год. 1-ій по пол. в залі укр. кат. церкви св. о. Миколая при вул. Філмор і Онайда. На порядку: звіти Управи і К. Комісії, вибір нової управи на 1973 р. та інші важні справи. Проситься чл. прибути. — А. Т. Кобрин, пред., М. Гаравус, секр., Ч. Шишка, рек. секр.

ЕЛМАЙРА, Н. Й. Річні збори Т-ва І. Франка 271 Відд. о год. 2-ій по пол. в залі Укр. Амер. Нар. Клюбу. На порядку: звіт Управи і вибір нової на 1973 рік. Проситься чл. прибути. — А. Теплюх, П. Німец, І. Чопко.

MANVILLE, N.J. Річні збори Т-ва Т. Шевченка 349 Відд. о год. 2-ій по пол. в домівці Мих. Ґабера при Вашингтон Аве. Проситься прибути на збори. — М. Захарко, секретар.

П'ЯТНИЦЯ, 2-го ЛЮТОГО 1973 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Загальні збори 457 Відд. Т-во Культура, о год. 7-ій веч. в залі ЛМКлюбу, 149 Друга Аве. До численної участи запрошує Управа. — Ів. Керницький, гол., Т. Шумилович, секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Значно покращали зв'язки між ЗСА і Комуністичним Китаєм

Гонґ Конґ. — Відколи в лютому мин. року президент Ніксон відвідав Пекін, зв'язки між Вашингтоном і Пекіном значно покращали в ділянках комунікації, торгівлі та культурного обміну, хоча вони — за коментарями американської преси — ще далекі від повної нормалізації. У тому часі відвідало Комуністичний Китай дві до три тисячі людей. Все ж, китайські комуністи запрошують приїздити туди головно „лівих", зокрема мурінів та студентів із противоєнних організацій. Але були між відвідувачами й сенатори, конґресмени та багато бизнесменів. Торговельний оборот, який у 1970 році виносив 5 мільйонів дол., зріс до 70.3 мільйонів, не враховуючи туди 150 мільйонів, що їх Комуністичний Китай заплатить за замовлених 10 джетів типу Боінґ. Китайські комуністичні кола є дуже обережні у підході до справи імпорту-експорту: вони не квапляться купувати на кредит і дбають за збалянсовані позиції товарообміну. Американські відвідувачі Комуністичного Китаю одностайно стверджують, що скрізь виявляли їм велику ввічливість, майже ніколи не згадували про В'єтнамську війну ані теж про Вільний Китай з його осідком на Тайвані. Закінчення В'єтнамської війни напевне вплине на поглиблення американсько-китайських зв'язків — твердять коментатори.

„СОВЄТСКАЯ РОССІЯ" ПРОГОЛОСИЛА листа якогось В. Лебедєва, керівника одної фабрики в Пермі, який „перестерігає", що совєтські громадяни, які захочуть купити охолоджувальний апарат до свого помешкання, будуть роками чекати на нього, бо продукція ще сповільниться, коли „одно міністерство" перебере її під своє безпосереднє управління. В СССР взагалі є мінімально мешкальних охолоджувачів, який є рідким люксусом. Появу такої скарги вважають за доказ, що в совєтській партійно-державній верхівці йдуть суперечки на тему плянування і керівництва продукції.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за культурні імпрези (академії, посмертні згадки, розшуки, подяки)	$2.00
1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.)	$3.00
ОГОЛОШЕННЯ ЧЕРЕЗ 8 ШПАЛЬТ (ціла сторінка) по за інч за кожного рода оголошення	$3.00
ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на одну шпальту	$4.75
ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на дві шпальти	$6.50

ОГОЛОШЕННЯ НА ЧЕРГОВЕ ЧИСЛО (2 ДНІ ПЕРЕД ПОЯВОЮ) ПРИЙМАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ДО 12-ої ГОДИНИ ДНЯ.

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ всі організації, установи і поодинокі особи, які довгують за оголошення, що адміністрація буде змушена відкинути чергове оголошення, доки не будуть вирівняні попередні рахунки.

ЗМІНА АДРЕСИ

ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"
81-83 GRAND STREET
(P.O. Box 346)
JERSEY CITY, N.J..07303

ДОЛУЧУЮ 25 ЦЕНТІВ — прошу змінити мою адресу:

Моя СТАРА АДРЕСА була:

ЧИСЛО ВІДДІЛУ (якщо член УНС) ....

Ім'я і прізвище: ....

Адреса: ....

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище: ....

Адреса: ....

.... Zip Code ....

ТАРЗАН, Ч. 6874. Тарзан старається з'ясувати дикунам вартість золота

Якщо купці, яким ти, друже Міті, продаєш це, дають тобі за все це тільки два ножі, то вони грабують тебе і павукоподібних людей, які знайшли це! Він повинен був сказати тобі дійсну вартість цього...

Одна тільки мала грудка золота цієї величини варта десяти ножів! Не заноси золота, що його знаходять павукоподібні люди, до того торгівця... аж поки я піду з тобою!

Я нічого не знаю про ці камені, Тарзане. Знаю тільки, що каже мені купець, і тепер — Ти!